ትንቢተ ዳንኤል

ዳንኤል በባቢሎን እንዲሠለጥን ተደረገ

1 የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአቄም በነገሠ በሦስተ
ኛው ዓመት የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደ
ነፆር ወደ ኢየሩሳሌም መጥቶ ከበባት።
2ጌታም የይሁዳን ንጉሥ ኢዮአቄምን በእግዚ
አብሔር ቤተ መቅደስ ካሉት ዕቃዎች ከጥቂ
ቶቹ ጋር በእጁ አሳልፎ ሰጠው፤ ወደ አም
ላኩ ቤት ወደ ባቢሎን[ሀ] ወሰዳቸው፤ በአም
ላኩም ግምጃ ቤት ውስጥ አኖራቸው።
3ከዚያ በኋላ ንጉሡ የቤተ መንግሥቱን
ጃንደረቦች አለቃ አስፋኔዝን፣ ከንጉሣዊው
ቤተ ሰብና ከመሳፍንቱ ዘር የሆኑትን እስ
ራኤላውያንን እንዲያመጣ አዘዘው፤ 4እነርሱም
የአካል ጉዳት የሌለባቸው መልከ መልካሞች፣
ማንኛውንም ትምህርት የመማር ችሎታ
ያላቸው፣ ዕውቀት የሞላባቸው፣ ሁሉን ነገር
በፍጥነት መረዳት የሚችሉትንና በንጉሡም
ቤት ለማገልገል ብቃት ያላቸው ወጣት ወን
ዶች ናቸው፤ የባቢሎናውያንን[ለ] ቋንቋና
ሥነ ጽሑፍ እንዲያስተምራቸውም አዘዘው።
5ንጉሡም በየዕለቱ የሚበሉትን ምግብና
የሚጠጡትን የወይን ጠጅ ከንጉሡ ማዕድ
ድርሻ እንዲሰጣቸው አደረገ፤ ለሦስት ዓመት
ከሠለጠኑ በኋላ በንጉሡ አገልግሎት ላይ
የሚሰማሩ ናቸው።
6ከነዚህም መካከል ከይሁዳ የመጡት ዳን
ኤል፣ አናንያ፣ ሚሳኤልና አዛርያ ነበሩ፤
7የጃንደረቦቹ አለቃም አዲስ ስም አወጣላ
ቸው፤ ዳንኤልን ብልጣሶር፣ አናንያን ሲድራቅ፤
ሚሳኤልን ሚሳቅ፣ አዛርያን አብድናጎ ብሎ
ጠራቸው።
8ዳንኤል ግን በንጉሡ ምግብና የወ
ይን ጠጅ እንዳይረክስ ወሰነ፤ በዚህ መንገድ
ራሱን እንዳያረክስም የጃንደረቦቹን አለቃ
ፈቃድ ጠየቀው። 9እግዚአብሔርም ለዳንኤል
በጃንደረቦቹ አለቃ ፊት ሞገስንና መወደ
ድን ሰጠው። 10ሆኖም የጃንደረቦቹ አለቃ
ለዳንኤል፣ "መብሉንና መጠጡን የመደበላ
ችሁን ጌታዬን ንጉሡን እፈራለሁ፤ በዕድሜ
እንደ እናንተ ካሉ ወጣቶች ይልቅ ከስታ
ችሁ ብትታዩ፣ በንጉሡ ዘንድ በራሴ ላይ
አደጋ ታስከትሉብኛላችሁ።" ብሎ ነገረው።
11ዳንኤልም የጃንደረቦቹን አለቃ በዳን
ኤል፣ በአናንያ፣ በሚሳኤልና በአዛርያስ ላይ
የሾመውን መጋቢ እንዲህ አለው፤ 12"እባ
ክህ አገልጋዮችህን ለዐሥር ቀን ያህል ፈት
ነን፤ ለመብል ከአትክልት፣ ለመጠጥም ከውሃ
በስተቀር ምንም አይሰጠን፣ 13ከዚያም የእ
ኛን መልክና የንጉሡን መብል የሚበሉትን
ወጣቶች መልክ አስተያይ፤ በአገልጋዮችህ
ላይ የወደድኸውን አድርግብን።" 14እርሱም
በዚህ ነገር ተስማማ፤ ለዐሥር ቀንም ፈተ
ናቸው።
15ከዐሥር ቀን በኋላም የንጉሡን መብል
ከበሉት ከሌሎች ወጣቶች ይልቅ ጤናማ
ዎችና ሰውነታቸው የወፈረ ሆነው ተገኙ።
16ስለዚህ መጋቢው ምርጥ የሆነውን ምግባ
ቸውንና ሊጠጡት የሚገባውን የወይን ጠጅ
አስቀርቶ በምትኩ አትክልት ሰጣቸው።
17እግዚአብሔር ለእነዚህ አራት ወጣቶች
በማንኛውም ሥነ ጽሑፍና ትምህርት ዕው
ቀትንና ማስተዋልን ሰጣቸው፣ ዳንኤልም
ማንኛውንም ራእይና ሕልም የመረዳት
ችሎታ ነበረው።
18ወደ እርሱ እንዲመጡ ንጉሡ የወሰ
ነው ጊዜ ሲደርስ፣ የጃንደረቦቹ አለቃ
ወደ ናቡከደነፆር አቀረባቸው፤ 19ንጉሡም
ባነጋገራቸው ጊዜ ከመካከላቸው እንደ ዳን
ኤል፣ አናንያ፣ ሚሳኤልና አዛርያ ያለ ከቶ
አልተገኘም፤ ስለዚህ በንጉሡ አገልግሎት
ላይ ተሰማሩ። 20ንጉሡ በጠየቃቸው በማ
ንኛውም የጥበብና የማስተዋል ጉዳይ በመላ
ግዛቱ ካሉት አስማተኞችና ድግምተኞች
ሁሉ ዐሥር እጅ በልጠው አገኛቸው።
21ዳንኤልም፣ ንጉሥ ቂሮስ እስከ ነገሠ
በት እስከ መጀመሪያው ዓመት ድረስ እዚ
ያው ቈየ።

ናቡከደነፆር ያለመው ሕልም

2 ናቡከደነፆር በነገሠ በሁለተኛው ዓመት
ሕልም አለመ፤ መንፈሱ ታወከ፤ እንቅ
ልፍም ከእርሱ ራቀ። 2ያለመውንም ሕልም
እንዲነግሩት ንጉሡ ጠንቋዮችን፣ አስማተ
ኞችን፣ መተተኞችንና ኮከብ ቈጣሪዎችን[ሐ]
እንዲጠሩ አዘዘ፤ እነርሱም ገብተው በፊቱ
ቆሙ፤ 3እርሱም፣ "አንድ ሕልም አለምሁ፤
ሕልሙም ምን እንደሆነ[መ] ለማወቅ መንፈሴ
ተጨንቆአል" አላቸው።
4ከዚያም ኮከብ ቈጣሪዎቹ ለንጉሡ
በአረማይክ[ሠ] ቋንቋ "ንጉሥ ሆይ፤ ለዘላለም
ንገሥ! ሕልምህን ለአገልጋዮችህ ንገረን፤
እኛም እንፈታልሃለን" አሉት።

1፥1 2ነገ24፥1፤
2ዜና 36፥6፤
ኤር28፥14፤
35፥11፤46፥2፤50፥1
1፥2 2ነገ24፥13፤
2ዜና 36፥7፤
ኤር27፥19-20፤
ዘካ5፥5-11
1፥3 2ነገ20፥18፤
24፥15፤ኢሳ39፥7
1፥4 ቀኊ17፤ዘፍ3
9፥6፤ ዕዝ4፥7
1፥5 ቀኊ8፡10፡
18፡19፤ አስ2፥5-6፡9
1፥6 ሕዝ14፥14፤
ዳን 2፥17፡25
1፥7 ኢሳ39፥7፤
ዳን 2፥26፡49፤3፥12፤
4፥8፤5፥12፤10፥1
1፥8 ሕዝ4፥13-14
1፥9 ዘፍ39፥21፤
1ነገ8፥50፤ ምሳ16፥7
1፥10 ቀኊ5
1፥12 ራእ2፥10
1፥13 ቀኊ16
1፥14 ራእ2፥10
1፥15 ዘፀ23፥25
1፥16 ቀኊ12-13
1፥17 ኢዮ12፥13፤
ዳን2፥19፡23፡30፤
5፥11፤ 7፥1፤8፥1፤
ቈላ1፥9፤ያዕ 1፥5
1፥18 ቀኊ5
1፥19 ዘፍ41፥46
1፥20 ዘፍ41፥8፤
1ነገ4፥30፤አስ2፥15፤
ሕዝ 28፥3፤
ዳን2፥13፡28፤
4፥18፤6፥3
1፥21 2ዜና36፥22፤
ዳን6፥28፤10፥1
2፥1 ቀኊ3፤ዘፍ20፥3፤
41፥8፤አስ6፥1፤
ኢዮ33፥15፡18፤
ዳን4፥5
2፥2 ቀኊ10፤
ዘፍ41፥8፤ዘፀ7፥11፤
ኢሳ19፥3፤44፥25፤
ኤር27፥9፤ዳን4፥6
2፥3 ዳን4፥5
2፥4 ዕዝ4፥7፤ነህ2፥3

[ሀ]2 ዕብራይስጡ *ሺናር* ይላል [ለ]4 ወይም *ከለዳውያን*
[ሐ]2 ወይም *ከለዳውያንን* እንዲሁም 4፡5 እና 10
[መ]3 ወይም *ምን እንደ ነበር*
[ሠ]4 ይህ ምዕራፍ ከዚህ ጀምሮ እስከ ም 7 ድረስ የተጻፈው
በአረማይስጥ ነው።

5ንጉሡም ለኮከብ ቈጣሪዎቹ እንዲህ ሲል
መለሰ፤ "ሕልሙንና ትርጒሙን ባትነግሩኝ
አካላችሁ እንዲቈራረጥና ቤቶቻችሁም የፍ
ርስራሽ ክምር እንዲሆኑ ወስኛለሁ 6ነገር
ግን ሕልሙንና ትርጒሙን ብትነግሩኝ፣ ስጦ
ታና ሽልማት፣ ታላቅ ክብርም ከእኔ ትቀበላላ
ችሁ፤ ሕልሙን ንገሩኝ፤ ትርጒሙንም አሳ
ውቁኝ።"
7እነርሱም እንደ ገና፣ "ንጉሥ ሕልሙን
ለአገልጋዮቹ ይንገረን፤ እኛም እንተረጒመዋ
ለን" ብለው መለሱ።
8ንጉሡም እንዲህ ብሎ መለሰላቸው፤
"እኔ ምን ብዬ እንደወሰንሁ ስለምታውቁ፣
ጊዜ ለማራዘም እንደምትሞክሩ ተረድቼአ
ለሁ፤ 9ሕልሙን ባትነግሩኝ፣ አንድ ቅጣት
ይጠብቃችኋል፤ ሁኔታው ይለወጣል ብላ
ችሁ በማሰብ የሚያሳስቱ ነገሮችንና ክፉ ሐሳ
ቦችን ልትነግሩኝ አሲራችኋል፤ ስለዚህ ሕል
ሙን ንገሩኝ፤ ትርጒሙንም ልትነግሩኝ
እንደምትችሉ በዚህ ዐውቃለሁ።"
10ኮከብ ቈጣሪዎቹም ለንጉሡ እንዲህ
ብለው መለሱ፤ "ንጉሡ የጠየቀውን ጥያቄ
ሊመልስ የሚችል ሰው በምድር ላይ አይ
ገኝም! ማንም ንጉሥ ምንም ያህል ታላቅና
ኀያል ቢሆን፣ እንዲህ ዐይነት ነገር ማንኛ
ውንም ጠንቋይ፣ አስማተኛ ወይም ኮከብ
ቈጣሪን ጠይቆ ዐያውቅም። 11ንጉሡ የሚ
ጠይቀው እጅግ አስቸጋሪ ነገር ነው፤ በሰዎች
መካከል ከማይኖሩት ከአማልክት በቀር ለን
ጉሡ የሚገልጽለት የለም።"
12ይህም ንጉሡን እጅግ አበሳጨው፤ አስ
ቈጣውም፤ በባቢሎን ያሉ ጠቢባን ሁሉ
እንዲገደሉም አዘዘ፤ 13ጠቢባን ሁሉ እንዲ
ገደሉም ዐዋጅ ወጣ፤ ዳንኤልንና ጓደኞቹን
ፈልገው እንዲገድሉ ሰዎች ተላኩ።
14የንጉሡ ዘበኞች አለቃ አርዮክ፣ የባቢ
ሎንን ጠቢባን ለመግደል በመጣ ጊዜ፣
ዳንኤል በጥበብና በዘዴ አነጋገረው። 15የን
ጉሡን መኰንን፣ "ንጉሡ እንዲህ ዐይነት
ከባድ ዐዋጅ ያወጣው ስለ ምንድነው?" ሲል
ጠየቀው፤ አርዮክም ነገሩን ለዳንኤል ገለ
ጠለት። 16በዚህን ጊዜ፣ ዳንኤልም ገብቶ
ሕልሙን ይተረጒምለት ዘንድ ጊዜ እን
ዲሰጠው ንጉሡን ጠየቀው።
17ከዚህ በኋላ ዳንኤል ወደ ቤቱ ተመልሶ
ለጓደኞቹ ለአናንያ፣ ለሚሳኤልና ለአዛርያ
ነገሩን ገለጠላቸው። 18እርሱና ጓደኞቹ ከቀ
ሩት የባቢሎን ጠቢባን ጋር እንዳይገ
ደሉ፣ የሰማይ አምላክ ምሕረት ያደርግላ
ቸውና ምስጢሩንም ይገልጥላቸው ዘንድ
እንዲጸልዩ አሳሰባቸው። 19ለዳንኤልም
ምስጢሩ በሌሊት በራእይ ተገለጠለት፤

2፥5 ቍ12፤ ዘፍ41፥32፤ ዕዝ6፥11፤ዳን3፥29
2፥6 ቍ48፤ ዳን 5፥7፡16
2፥9 አስ4፥11፤ ኢሳ 41፥22-24
2፥10 ቍ2፡27፤ ዳን 3፥8፤4፥7፤5፥8
2፥11 ዘፍ41፥38
2፥12 ቍ5፤ ዳን 3፥13፡19
2፥13 ዳን1፥20፤ 5፥19
2፥17 ዳን1፥6
2፥18 ቍ23፤ ዕዝ 1፥2፤ነህ1፥4፤ ኢሳ37፥4፤ኤር33፥3፤ ዮና 1፥9፤ራእ11፥13
2፥19 ቍ28፤ ኢሱ 22፥33፤ ኢዮ33፥15፤ ዳን1፥17
2፥20 ኢዮ9፥4፤ መዝ113፥2፤ 145፥1-2፤ኤር32፥19
2፥21 2ሳሙ14፥17፤ ኢዮ12፥19፤ መዝ75፥6-7፤ 119፥34፤ዳን4፥17፤ 7፥25፤ሮሜ13፥1፤ ያዕ1፥5
2፥22 ዘፍ40፥8፤ ኢዮ 12፥22፤ መዝ139፥11-12፤ ኢሳ45፥7፤ ኤር23፥24፤ ዳን5፥11፤ 1ቆሮ2፥10፤ዕብ4፥13፤ ያዕ1፥17
2፥23 ዘፍ31፥5፤ ዘፀ3፥15፤ሕዝ28፥3፤ ዳን1፥17
2፥24 ቍ14
2፥25 ዘዳ21፥10፤ ዳን1፥6፤5፥13፤6፥13
2፥26 ዳን1፥7
2፥27 ቍ10፤ ዘፍ 41፥8
2፥28 ዘፍ40፥8፤ 49፥1፤መዝ4፥4፤ ኤር 10፥7፤ ሕዝ28፥3፤ ዳን1፥20፤4፥5፤ 10፥14፤አሞ4፥13፤ ማቴ24፥6፤ ራእ1፥1፤ 22፥6
2፥29 ዘፍ41፥25
2፥30 ኢሳ45፥3፤ ዳን1፥17፤አሞ4፥13

ዳንኤልም የሰማይን አምላክ አመሰገነ፤
20እንዲህም አለ፤

"ጥበብና ኀይል የእርሱ ነውና፣
የእግዚአብሔር ስም ከዘላለም እስከ
ዘላለም ይባረክ።
21ጊዜንና ወቅትን ይለውጣል፤
ነገሥታትን በዙፋን ያስቀምጣል፣
ደግሞም ያወርዳቸዋል፤
ጥበብን ለጠቢባን፣
ዕውቀትንም ለሚያስተውሉ ይሰጣል።
22የጠለቀውንና የተሰወረውን ነገር
ይገልጣል፤
በጨለማ ያለውን ያውቃል፤
ብርሃንም ከእርሱ ጋር ይኖራል።
23የአባቶቼ አምላክ ሆይ፤ አመሰግንሃለሁ፤
አከብርሃለሁም፤
ጥበብንና ኀይልን ሰጥተኸኛልና፤
ከአንተ የጠየቅነውን ነገር አሳውቀኸ
ኛል፤
የንጉሡን ሕልም አሳውቀኸናል።"

ዳንኤል ሕልሙን ተረጐመ

24ዳንኤልም የባቢሎንን ጠቢባን እንዲ
ገድል ንጉሡ ወዳዘዘው ወደ አርዮክ ሄዶ፣
"የባቢሎንን ጠቢባን አትግደል፤ ወደ ንጉሡ
ውሰደኝ፤ እኔም ሕልሙን እተረጒምለታለሁ"
አለው።
25አርዮክም ዳንኤልን ወዲያውኑ ወደ
ንጉሡ በመውሰድ፣ "ሕልሙንና ትርጒሙን
ለንጉሡ መግለጥ የሚችል ሰው ከይሁዳ ምር
ኮኞች መካከል አግኝቻለሁ" አለው።
26ንጉሡም ብልጣሶር የተባለውን ዳንኤ
ልን፣ "ያየሁትን ሕልምና ትርጒሙን ልት
ነግረኝ ትችላለህን?" አለው።
27ዳንኤልም እንዲህ አለ፤ "አንድም ጠቢብ፣
አስማተኛ፣ ጠንቋይም ሆነ ቃላተኛ ንጉሡ
የጠየቀውን ምስጢር መግለጥ የሚችል
የለም፤ 28ነገር ግን ምስጢርን የሚገልጥ
አምላክ በሰማይ አለ፤ እርሱም በሚመጡት
ዘመናት የሚሆነውን ነገር ለንጉሥ ናቡከ
ደነፆር ገልጦአል፤ በዐልጋህ ላይ ተኝተህ ሳለ
በአእምሮህ የነበረው ሕልምና ራእይ ይህ
ነው፦
29"ንጉሥ ሆይ፤ ተኝተህ ሳለ፣ አእምሮህ
ወደፊት ሊሆን ስላለው ነገር ያሰላስል
ነበር፤ ምስጢርን ገላጭ የሆነውም ወደ ፊት
የሚሆነውን ነገር አሳየህ። 30ይህ ምስጢር
ለእኔ የተገለጠው፣ ከሰው ሁሉ ይልቅ ታላቅ
ጥበብ ስላለኝ አይደለም፤ ነገር ግን ንጉሥ
ሆይ፤ አንተ ትርጒሙን እንድታውቅና
በአእምሮህ ታሰላስለው የነበረው ነገር ምን
እንደ ሆነ ትረዳ ዘንድ ነው።

31“ንጉሥ ሆይ፤ በፊት ለፊትህ ግዙፍ
የሆነ፣ የሚያብረቀርቅና የሚያስፈራ ታላቅ
ምስል ቆሞ አየህ፤ 32የምስሉ ራስ ከንጹሕ
ወርቅ፣ ደረቱና ክንዶቹ ከብር፣ ሆዱና
ጭኖቹ ከናስ የተሠሩ ነበሩ፤ 33ቅልጥሞቹም
ከብረት፣ እግሮቹም ከፊሉ ከብረት፣ ከፊ
ሉም ከሸክላ የተሠሩ ነበሩ። 34ይህን በመ
መልከት ላይ ሳለህ፣ አንድ ድንጋይ የሰው
እጅ ሳይነካው ተፈንቅሎ ወረደ፤ ከብረ
ትና ከሸክላ የተሠሩትን የምስሉን እግሮች
መታቸው፤ አደቀቃቸውም። 35ወዲያውኑም
ብረቱ፣ ሸክላው፣ ናሱ፣ ብሩና ወርቁ ተሰባ
በሩ፤ በበጋ ወራት በዐውድማ ላይ እንደሚ
ገኝ እብቅም ሆኑ፤ ነፋስም አንዳች ሳያስ ቀር
ጠራረጋቸው፤ ምስሉን የመታው ድን ጋይ
ግን ታላቅ ተራራ ሆነ፤ ምድርንም ሞላ።
36“ሕልሙ ይህ ነበር፤ አሁን ትርጒሙን
ለንጉሥ እንናገራለን። 37ንጉሥ ሆይ፤ አንተ
የነገሥታት ንጉሥ ነህ፤ የሰማይ አምላክ መን
ግሥትንና ሥልጣንን፣ ኀይልንና ክብርን
ሰጥቶሃል፤ 38የሰው ልጆችን፣ የምድር አራ
ዊትንና የሰማይ ወፎችን በእጅህ አሳልፎ
ሰጥቶሃል፤ በየትም ቦታ ቢሆኑ፣ በሁሉም
ላይ ገዥ አድርጎሃል፤ እንግዲህ የወርቁ ራስ
አንተ ነህ።
39“ከአንተም በኋላ ከአንተ የሚያንስ ሌላ
መንግሥት ይነሣል፤ ቀጥሎም በናስ የተመሰ
ለው ሦስተኛ መንግሥት ይነሣል፤ መላውን
ምድርም ይገዛል። 40በመጨረሻም ሁሉን
ነገር እንደሚቀጠቅጥና እንደሚሰብር ብረት
ብርቱ የሆነ አራተኛ መንግሥት ይነሣል፤
ብረት ሁሉን ሰባብሮ እንደሚያደቅ ከእርሱ
በፊት የነበሩትን መንግሥታት ሁሉ ሰባብሮ
ያደቃቸዋል። 41እግሮቹና ጣቶቹ ከፊል
ብረትና ከፊል ሸክላ ሆነው እንዳየህ፣ እን
ዲሁ የተከፋፈለ መንግሥት ይሆናል፤ ነገር
ግን ብረትና ሸክላ ተደባልቀው እንዳየህ
በከፊል የብረት ጥንካሬ ይኖረዋል። 42የእግ
ሮቹ ጣቶች ከፊሉ ብረት ከፊሉ ሸክላ
እንደ ሆኑ ሁሉ ይህም መንግሥት በከፊሉ
ብርቱ በከፊሉ ደካማ ይሆናል። 43ብረትና
ሸክላ ተደባልቀው እንዳየህ ሁሉ ሕዝቡም
ድብልቅ ይሆናል፤ ብረትና ሸክላ እንደማይ
ዋሃድ ሁሉ ሕዝቡም በአንድነት አይኖሩም።
44“በነዚያ ነገሥታት ዘመን፣ የሰማይ
አምላክ ፈጽሞ የማይፈርስና ለሌላም ሕዝብ
የማይሰጥ መንግሥት ይመሠርታል፤ እነዚ
ያን መንግሥታት ሁሉ ያደቃል፤ እስከ
መጨረሻውም ያጠፋቸዋል፤ ይህ መንግሥት
ራሱ ግን ለዘላለም ጸንቶ ይኖራል። 45የሰው
እጅ ሳይነካው ከተራራ ተፈንቅሎ የወረደውና
ብረቱን፣ ናሱን፣ ሸክላውን፣ ብሩንና ወርቁን
ያደቀቀው ድንጋይ ራእይ ትርጓሜ ይህ ነው፦
“ታላቁ አምላክ ወደ ፊት የሚሆነውን
ለንጉሡ አሳይቶታል፤ ሕልሙ እውነት ነው፤
ትርጓሜውም የታመነ ነው።”
46ከዚያም ንጉሥ ናቡከደነፆር በግንባሩ
ተደፍቶ ለዳንኤል ሰገደለት፤ አከበረውም፤
መሥዋዕትና ዕጣንም እንዲያቀርቡለት አዘዘ።
47ንጉሡም ዳንኤልን፣ “ይህን ምስጢር ልት
ገልጥ ችለሃልና፣ በእውነት አምላካችሁ
የአማልክት አምላክና የነገሥታት ጌታ፣
ምስጢርንም ገላጭ ነው” አለው።
48ንጉሡም ዳንኤልን በከፍተኛ ሥልጣን
ላይ አስቀመጠው፤ እጅግ ብዙ ስጦታዎች
ንም ሰጠው፤ የመላው ባቢሎን አውራጃ ገዥ
አደረገው፤ በባቢሎን ጠቢባን ሁሉ ላይም
አለቃ አድርጎ ሾመው። 49ከዚህም በላይ
በዳንኤል አሳሳቢነት ንጉሡ ሲድራቅን፣
ሚሳቅንና አብደናጎን የባቢሎን አውራጃ
አስተዳዳሪዎች አድርጎ ሾማቸው፤ ዳንኤል
ግን በቤተ መንግሥት ተቀመጠ።

የወርቁ ምስልና የእቶን እሳት

3 ንጉሡ ናቡከደነፆር ከፍታው ሥልሳ
ክንድ፣ ወርዱ ስድስት ክንድ የሆነ
የወርቅ ምስል አሠራ፤ በባቢሎንም አውራጃ
በዱራ ሜዳ አቆመው። 2ከዚያም መኳንንትን፣
ሹማምትን፣ አገረገዦችን፣ አማካሪዎችን፣
የግምጃ ቤት ኀላፊዎችን፣ ዳኞችን፣ ሌሎች
የሕግ ዐዋቂዎችንና በየአውራጃው ያሉትን
ሹማምንት ሁሉ ላቆመው ምስል ምረቃ በዓል
እንዲመጡ ጠራ። 3መኳንንቱ፣ ሹማምቱ፣
አገረገዦችን፣ አማካሪዎችን፣ የግምጃ ቤት
ኀላፊዎቹ፣ ዳኞቹ፣ ሌሎች የሕግ ዐዋቂዎ
ችና በየአውራጃው ያሉ ሹማምት ሁሉ
ንጉሥ ናቡከደነፆር ላቆመው ምስል ምረቃ
በዓል ተሰበሰቡ፤ በምስሉም ፊት ቆሙ።
4ከዚያም ከፍ ባለ ድምፅ እንዲህ የሚል
ዐዋጅ ታወጀ፤ “ሕዝቦች ሆይ፤ መንግሥታ
ትና ልዩ ልዩ ቋንቋ የምትናገሩ ሰዎች ሁሉ፤
እንድታደርጉ የታዘዛችሁት ይህ ነው፦ 5የመ
ለከትና የእንቢልታ፣ የመሰንቆና የክራር፣
የበገናና የዋሽንት እንዲሁም የዘፈን ሁሉ
ድምፅ ስትሰሙ፣ ንጉሥ ናቡከደነፆር ላቆ
መው የወርቅ ምስል ተደፍታችሁ መስገድ
አለባችሁ፤ 6ተደፍቶ የማይሰግድ ማንም ሰው
ቢኖር፣ ወዲያውኑ በሚንበለበለው የእሳት
እቶን ውስጥ ይጣላል።”
7ስለዚህ የመለከትና የእንቢልታ፣ የመሰን
ቆና የክራር፣ የበገናና የዋሽንት፣ የዘፈንም
ሁሉ ድምፅ በሰሙ ጊዜ ወዲያውኑ ሕዝቡ
ሁሉ፣ መንግሥታትና ልዩ ልዩ ቋንቋ የሚ
ናገሩ ሰዎች፣ ንጉሥ ናቡከደነፆር ላቆመው
የወርቅ ምስል ተደፍተው ሰገዱ።

2፥31 ኢሳ25፥3-5፤
ዕን1፥7
2፥34 ቍ44-45፤
ኢዮ12፥19፤ 34፥24፤
መዝ2፥9፤
ኢሳ 60፥12፤
ዳን8፥25፤ዘካ4፥6
2፥35 መዝ1፥4፤
37፥10፤ ኢሳ2፥3፤
17፥13፤41፥15-16፤
ሚክ 4፥1፤ዘካ12፥3
2፥36 ዘፍ40፥12
2፥37 ዕዝ7፥12፤
ኤር27፥7፤ዳን4፥26
2፥38 ኤር27፥6፤
ዳን4፥21-22፤5፥18
2፥39 ዳን7፥5
2፥40 ዳን7፥7
2፥44 ዘፍ27፥29፤
1ሳሙ9፥20፤መዝ2፥9
፤110፥5፤145፥13፤
ኢሳ9፥7፤ዳን 4፥34፤
6፥26፤7፥14፡27፤
አብ 1፥21፤
ሚክ4፥7፡13፤
ሐጌ2፥22፤
ማቴ 21፥43-44፤
ሉቃ1፥ 33፤
1ቆሮ15፥24፤
ራእ11፥15
2፥45 ዘፍ41፥25፤
ኢሳ28፥16፤ዳን8፥25፤
ራእ22፥6
2፥46 ዳን8፥17፤
ሐሥ10፥25፤14፥13
2፥47 ቍ22፡28፤
ዘዳ10፥17፤ዳን4፥9፡25፤
11፥36፤1ቆሮ14፥25፤
1ጢሞ6፥15
2፥48 ቍ6፤
2ነገ25፥28፤አስ8፥2፤
ዳን1፥20፤4፥9፤
5፥11፤8፥27
2፥49 ዳን1፥7፤
3፥30፤6፥2
3፥1 ቍ14፤
ኢሳ 46፥6፤
ኤር16፥20፤ዕን2፥19
3፥2 ቍ27፤
አስ1፥1፤ዳን6፥7
3፥4 ዳን4፥1፤6፥25፤
ራእ10፥11
3፥5 ቍ10፡15፤
ዘፍ4፥21፤ራእ13፥12
3፥6 ቍ11፡15፡21፤
ኤር29፥22፤ዳን5፥19፤
6፥7፤ማቴ13፥42፡50፤
ራእ13፥15
3፥7 ቍ5

8በዚህ ጊዜ አንዳንድ ኮከብ ቈጣሪዎች[ሥ]
ወደ ፊት ቀርበው አይሁድን ከሰሱ፤ 9ንጉሥ
ናቡከደነፆርንም እንዲህ አሉት፤ “ንጉሥ
ሆይ፤ ለዘላለም ንገሥ! 10ንጉሥ ሆይ፤ አንተ
እንዲህ ብለህ ዐዋጅ አውጥተህ ነበር፤ የመ
ለከትና የእንቢልታ፣ የመሰንቆና የክራር፣
የበገናና የዋሽንት፣ የዘፈንም ድምፅ የሰማ
ሁሉ ለወርቁ ምስል ተደፍቶ መስገድ አለ
በት፤ 11ማንም ተደፍቶ ለወርቁ ምስል ባይ
ሰግድ በሚንበለበለው የእሳት እቶን ውስጥ
ይጣላል። 12ነገር ግን ንጉሥ ሆይ፤ በባቢሎን
አውራጃ አስተዳዳሪዎች አድርገህ የሾምሃ
ቸው ሲድራቅ፣ ሚሳቅና አብደናጎ የሚባ
ሉት አንዳንድ አይሁድ ትእዛዝህን አይቀ
በሉም፤ አማልክትህን አያገለግሉም፤ አንተም
ላቆምኸው የወርቅ ምስል አይሰግዱም።”

13ንጉሥ ናቡከደነፆር በታላቅ ቍጣ ሲድ
ራቅን፣ ሚሳቅንና አብደናጎን አስጠራቸው፤
እነዚህንም ሰዎች በንጉሡ ፊት አቀረቧ
ቸው፤ 14ናቡከደነፆርም እንዲህ አላቸው፤ “ሲድ
ራቅ፣ ሚሳቅና አብደናጎ ሆይ፤ እኔ ላቆምሁት
ምስል አለመስገዳችሁ፣ አማልክቴንም አለ
ማገልገላችሁ እውነት ነው? 15አሁንም ቢሆን
የመለከቱንና የእምቢልታውን፣ የመሰንቆው
ንና የክራሩን፣ የበገናውንና የዋሽንቱን፣
የዘፈኑንም ሁሉ ድምፅ ስትሰሙ፣ እኔ ላቆ
ምሁት የወርቅ ምስል ተደፍታችሁ ለመስገድ
ዝግጁ ከሆናችሁ መልካም! ባትሰግዱለት ግን
ወዲያውኑ ወደሚንበለበለው የእቶን እሳት
ውስጥ ትጣላላችሁ፤ ታዲያ ከእጄ ሊያድናችሁ
የሚችል አምላክ ማን ነው?”

16ሲድራቅ፣ ሚሳቅና አብደናጎ ለንጉሡ
እንዲህ ብለው መለሱ፤ “ናቡከደነፆር ሆይ፤
በዚህ ጕዳይ ላይ ስለ ራሳችን መልስ መስጠት
አያስፈልገንም። 17ንጉሥ ሆይ፤ በሚንበለበ
ለው የእቶን እሳት ውስጥ ብንጣል፣ የምናመ
ልከው አምላክ ሊያድነን ይችላል፤ ከእጅ
ህም ያድነናል። 18ነገር ግን ንጉሥ ሆይ፤ ባያ
ድነንም እንኳ፤ አማልክትህን እንደማናገለ
ግል፣ ላቆምኸውም የወርቅ ምስል እንደማንሰ
ግድ ዕወቅ።”

19ከዚያም ናቡከደነፆር በሲድራቅ፣ በሚ
ሳቅና በአብደናጎ እጅግ ተቈጣ፣ ፊቱም
ተለወጠባቸው፤ የእቶኑ እሳትም ቀደም ሲል
ከነበረው ሰባት ዕጥፍ ተደርጎ እንዲነድ
አዘዘ፤ 20ከሰራዊቱም ብርቱ የሆኑትን ጥቂት
ወታደሮች፣ ሲድራቅን፣ ሚሳቅንና አብደናጎን
አስረው ወደሚንበለበለው የእቶን እሳት ውስጥ
እንዲጥሏቸው አዘዘ። 21እነርሱም መጐና
ጸፊያቸውን፣ ሱሪያቸውን፣ የራስ ጥምጥማቸ
ውንና ሌሎች ልብሶቻቸውን እንደ ለበሱ
ታስረው በሚንበለበለው የእቶን እሳት
ውስጥ ተጣሉ። 22የንጉሡ ትእዛዝ አስቸ
ኳይ ስለነበረና የእቶኑም እሳት እጅግ ስለ
ነደደ፤ የእሳቱ ወላፈን ሲድራቅን፣ ሚሳቅ
ንና አብደናጎን ወስደው የጣሏቸውን ወታ
ደሮች ገደላቸው። 23ሦስቱ ሰዎች ግን ተጠ
ፍረው እንደ ታሰሩ በሚንበለበለው የእቶን
እሳት ውስጥ ወደቁ።

24ከዚህ በኋላ ንጉሥ ናቡከደነፆር በአድና
ቆት ከተቀመጠበት ዘሎ በመነሣት አማካሪ
ዎቹን “አስረን በእሳት ውስጥ የጣልናቸው
ሰዎች ሦስት አልነበሩምን?” ሲል ጠየቀ።

እነርሱም፣ “ንጉሥ ሆይ፤ እውነት ነው”
አሉ።

25እርሱም፣ “እነሆ፤ ያልታሰሩና ያልተጎዱ
አራት ሰዎች በእሳቱ ውስጥ ሲመላለሱ አያ
ለሁ፤ አራተኛውም የአማልክትን ልጅ ይመ
ስላል” አላቸው።

26ናቡከደነፆርም ወደሚነደው የእቶን እሳት
በር ቀረብ ብሎ ከፍ ባለ ድምፅ፣ “እናንተ
የልዑል አምላክ አገልጋዮች ሲድራቅ፣ ሚሳ
ቅና አብድናጎ፤ ኑ ውጡ! ወደዚህ ኑ!” አላ
ቸው።

ስለዚህ ሲድራቅ፣ ሚሳቅና አብድናጎ
ከእሳቱ ወጡ፤ 27መኳንንቱ፣ ሹማምቱ፣
አገረገዦቹና የቤተ መንግሥት አማካሪዎ
ችም በዙሪያቸው ተሰበሰቡ፤ እነርሱም እሳቱ
ሰውነታቸውን እንዳልጎዳ፣ ከራሳቸውም ጠጕር
አንዲቷ እንኳ እንዳልተቃጠለች አዩ፤ የመጐ
ናጸፊያቸው መልክ አልተለወጠም፤ የእሳትም
ሽታ በላያቸው አልነበረም።

28ከዚያም ናቡከደነፆር እንዲህ አለ፤
“መልአኩን ልኮ አገልጋዮቹን ያዳነ፣ የሲ
ድራቅ፣ የሚሳቅና የአብደናጎ አምላክ ይባ
ረክ፤ በእርሱ በመታመን የንጉሡን ትእዛዝ
ጥሰው፣ ከአምላካቸው በቀር ሌላ አምላክ ለማ
ገልገልም ሆነ ለእርሱ ለመስገድ ፈቃደኛ
ባለ መሆን ሕይወታቸውን አሳልፈው ሰጥ
ተዋልና። 29ስለዚህ እንደዚህ የሚያድን
ሌላ አምላክ የለምና በሲድራቅ፣ በሚሳቅና
በአብደናጎ አምላክ ላይ ማናቸውንም ቃል
የሚናገሩ ሕዝቦችም ሆኑ ልዩ ልዩ ቋንቋ
የሚናገሩ ሁሉ ይቈራረጣሉ፤ ቤቶቻቸ
ውም የፍርስራሽ ክምር ይሆናሉ ብዬ አዝ
ዣለሁ።”

30ከዚያም ንጉሡ ሲድራቅን፣ ሚሳቅንና
አብደናጎን በባቢሎን አውራጃ ላይ ሾማቸው።

ናቡከደነፆር በሕልሙ ዛፍ አየ

4 ከንጉሥ ናቡከደነፆር፣ በምድር ሁሉ
ለሚኖሩ ሕዝቦች፣ መንግሥታትና
ልዩ ልዩ ቋንቋዎችን ለሚናገሩ ሰዎች ሁሉ፤

3፥8 ኢሳ19፥3፤ ዳን2፥10
3፥9 ነህ2፥3፤ ዳን 5፥10፤6፥6
3፥10 ቍ4-6፤ ዳን6፥12
3፥12 አስ3፥3፤ ዳን2፥49፤6፥13
3፥13 ዳን2፥12
3፥14 ቍ1፤ ኢሳ46፥1፤ኤር50፥2
3፥15 2ዜና32፥15፤ ኢሳ36፥18-20
3፥16 ዳን1፥7
3፥17 ዘፍ48፥16፤ ኢዮ5፥19፤መዝ 18፥48፤27፥1-2፤ ኤር1፥8፤ዳን6፥20
3፥18 ቍ28፤ ዘፀ1፥17፤ኢሱ24፥15
3፥19 ዘሌ26፥18-28
3፥20 ዳን1፥7
3፥22 ዳን1፥7
3፥26 ዳን4፥2፡34
3፥27 ቍ2፤ መዝ 91፥3-11፤ ኢሳ43፥2፤ ዳን6፥7፡23፤ ዕብ11፥32-34
3፥28 ቍ18፤ ዘዳ 31፥20፤ ኢዮ13፥15፤ መዝ26፥1፤ 34፥7፤84፥12፤ 97፥10፤ዳን 6፥22፤ ሐሥ5፥19፤12፥11
3፥29 ዕዝ6፥11፤ ዳን6፥26፡27
3፥30 ዳን2፥49
4፥1 ዳን3፥4፤6፥25

[ሥ]8 ወይም *ከላዳውያን*

ሰላም ይብዛላችሁ!
2ልዑል አምላክ ያደረገልኝን ታምራዊ ምል
ክቶችንና ድንቅ ሥራዎች ስነግራችሁ እጅግ
ደስ እያለኝ ነው።

3ምልክቱ እንዴት ታላቅ ነው!
ድንቁስ እንዴት ብርቱ ነው!
መንግሥቱ የዘላለም መንግሥት ነው፤
ግዛቱም ከትውልድ እስከ ትውልድ
ይኖራል።

4እኔ ናቡከደነፆር በቤቴ ደልቶኝ በቤተ
መንግሥቴም ተመችቶኝ እኖር ነበር፤ 5አንድ
ያስፈራኝ ሕልም አየሁ፤ በዐልጋዬ ላይ ተኝቼ
ሳለሁ፣ ወደ አእምሮዬ የመጡት ምስሎችና
ራእዮች አስደነገጡኝ። 6ስለዚህ የባቢሎን
ጠቢባን ሁሉ ወደ እኔ መጥተው ሕልሜን
እንዲተረጒሙልኝ አዘዝሁ። 7ጠንቋዮቹ፣
አስማተኞቹ፣ ኮከብ ቈጣሪዎቹና[ሰ] መተተ
ኞቹ በመጡ ጊዜ ሕልሙን ነገርኋቸው፤
ነገር ግን ሊተረጒሙልኝ አልቻሉም። 8በመ
ጨረሻም በአምላኬ ስም ብልጣሶር ተብሎ
የተጠራውና የቅዱሳን አማልክት መንፈስ
ያለበት ዳንኤል ገብቶ በፊቴ ቆመ፤ ሕልሜ
ንም ነገርሁት።

9እኔም እንዲህ አልሁት፤ "የጠቢባን አለቃ
ብልጣሶር ሆይ፤ የቅዱሳን አማልክት መን
ፈስ በአንተ ውስጥ እንዳለ ዐውቃለሁ፤
ምንም ዐይነት ምስጢር አያስቸግርህም፤
ያየሁት ሕልም እነሆ፤ ተርጒምልኝ። 10በዐል
ጋዬ ላይ ተኝቼ ሳለሁ ያየሁት ራእይ ይህ
ነው፦ እነሆ በፊቴ በምድር መካከል ቁመቱ
እጅግ ረጅም የሆነ ዛፍ ቆሞ ተመለከትሁ።
11ዛፉም እጅግ አደገ፤ ጠነከረም፤ ጫፉም ሰማይ
ደረሰ፤ እስከ ምድር ዳርቻ ድረስም ይታይ
ነበር። 12ቅጠሎቹ ያማሩ፣ ፍሬዎቹ የተን
ዠረገጉ ነበሩ፤ በላዩም ለሁሉ የሚሆን ምግብ
ነበረበት። የምድር አራዊት ከጥላው በታች
ያርፉ ነበር፤ በቅርንጫፎቹም ላይ የሰማይ
ወፎች ይኖሩ ነበር፤ ፍጥረትም ሁሉ ከእ
ርሱ ይመገብ ነበር።

13"በዐልጋዬ ላይ ተኝቼ ሳለሁ ባየሁት
ራእይ አንድ ቅዱስ መልእክተኛ[ሸ] ከሰማይ
ሲወርድ አየሁ። 14እርሱም ድምፁን ከፍ
አድርጎ እንዲህ አለ፤ 'ዛፉን ቍረጡ፤ ቅር
ንጫፎቹን ጨፍጭፉ፤ ቅጠሎቹን አራግፉ፤
ፍሬውንም በትኑ፤ ከሥሩ ያሉት እንስ
ሶች፣ በቅርንጫፎቹም ላይ ያሉት ወፎች
ይሽሹ። 15ነገር ግን ጒቶውና ሥሩ በሜዳው
ሣር ላይ በብረትና በናስ ታስሮ በመሬት ውስጥ
ይቈይ።

" 'በሰማይ ጠል ይረስርስ፤ በጥሻም ውስጥ
ከአራዊት ጋር ይኑር። 16አእምሮው ከሰው
አእምሮ ይለወጥ፤ የእንስሳም አእምሮ ይሰጠው፤
ሰባት ዓመትም ይለፍበት።

17" 'ውሳኔው በመልእክተኞች ተገልጾአል፤
ፍርዱም በቅዱሳኑ ተነግሮአል፤ ይኸውም፣
ልዑል በሰዎች መንግሥታት ሁሉ ላይ እን
ደሚገዛና እነዚህንም መንግሥታት ለወደ
ደው እንደሚሰጥ፣ ከሰዎችም የተናቁትን በላ
ያቸው እንደሚሾም፣ ሕያዋን ሁሉ ያውቁ
ዘንድ ነው።'

18"እኔ ናቡከደነፆር ያየሁት ሕልም ይህ
ነው፤ አሁንም ብልጣሶር ሆይ፤ በመንግሥቴ
ካሉ ጠቢባን ሁሉ አንዳቸውም ሊተረጒሙ
ልኝ ስላልቻሉ፣ ምን ማለት እንደሆነ ንገ
ረኝ። አንተ የአማልክት መንፈስ በውስጥህ
ስላለ ልትተረጒምልኝ ትችላለህ።

ዳንኤል ሕልሙን ተረጐመ

19ከዚያም ብልጣሶር የተባለው ዳንኤል
ለጥቂት ጊዜ በጣም ታወከ፤ ሐሳቡም አስ
ደነገጠው። ንጉሡም፣ "ብልጣሶር ሆይ፤ ሕል
ሙም ሆነ ትርጒሙ አያስደንግጥህ" አለው።

ብልጣሶርም እንዲህ ብሎ መለሰ፤ "ሕልሙ
ለሚጠሉህ ይሁን፤ ትርጒሙም ለጠላቶችህ!
20እጅግ አድጎና ጠንክሮ ያየኸው ዛፍ፣
ጫፉም እስከ ሰማይ ደርሶ በምድር ሁሉ
የሚታየው፣ 21ቅጠሎቹ የሚያምሩ፣ ፍሬ
ውም ተንዠርግጎ ለሁሉ ምግብ የሆነው፣
የዱር አራዊት መጠለያ የሆነውና በቅርን
ጫፎቹ ላይ ለሰማይ ወፎች ጎጆ መሥሪያ
ያለው፣ 22ንጉሥ ሆይ፤ ያ ዛፍ አንተ ነህ፤
ታላቅና ብርቱ ሆንህ፤ ታላቅነትህ አድጎ
እስከ ሰማይ ደረሰ፤ ግዛትህም እስከ ምድር
ዳርቻ ተንሰራፋ።

23"ንጉሥ ሆይ፤ አንተ፣ 'ዛፉን ቍረጡ፣
አጥፉትም፤ በብረትና በናስ የታሰረውን ጒቶና
ሥሩን በሜዳው ሣር ላይ በብረትና በናስ
ታስሮ በመሬት ውስጥ ይቈይ፤ በሰማይ ጠል
ይረስርስ፤ እንደ ዱር አራዊትም ይኑር፤ ሰባት
ዓመትም ይለፍበት' እያለ ከሰማይ የወረ
ደውን ቅዱሱን መልእክተኛ አየህ።

24"ንጉሥ ሆይ፤ ትርጒሙ ይህ ነው፤ ልዑሉ
በንጉሡ በጌታዬ ላይ ያወጣው ዐዋጅ
ይህ ነው፤ 25ከሕዝብ ተለይተህ ትሰደዳለህ፤
ከዱር አራዊትም ጋር ትኖራለህ። እንደ ኰብት
ሣር ትበላለህ፤ በሰማይ ጠልም ትረሰርሳለህ፤
ልዑሉ በሰዎች መንግሥታት ሁሉ ላይ
እንደሚገዛና እነዚህንም መንግሥታት ለወ
ደደው እንደሚሰጥ እስክታውቅ ድረስ ሰባት
ዓመታት ያልፉብሃል። 26የዛፉ ጒቶ ከነ
ሥሩ እንዲቀር መታዘዙ፣ ሥልጣን ከሰማይ
መሆኑን ስታውቅ መንግሥትህ እንደሚመለ
ስልህ ያመለክታል። 27ስለዚህ ንጉሥ ሆይ፤

4፥2 መዝ74፥9፤ ዳን3፥26
4፥3 መዝ105፥27፤ ዳን2፥44፤6፥27
4፥4 መዝ30፥6፤ ኢሳ32፥9
4፥5 ቍ19፤ ዘፍ 41፥8፤ ኢዮ3፥26፤መዝ4፥4፤ ዳን2፥1፡3፡28፤5፥6
4፥6 ዳን2፥2
4፥7 ዘፍ41፥8፤ ኢሳ44፥25፤ዳን2፥2፡10
4፥8 ዘፍ41፥38፤ ዳን1፥7
4፥9 ዳን2፥48፤ 5፥11-12
4፥10 ቍ5፤ መዝ4፥4፤ሕዝ31፥3-4
4፥11 ሕዝ19፥11፤ 31፥5
4፥12 ሕዝ17፥23፤ ማቴ13፥32
4፥13 ቍ10፡23፤ ዘዳ33፥2፤ዳን7፥1
4፥14 ኢዮ24፥20 ፤ሕዝ31፥12፤ ማቴ3፥10
4፥16 ቍ23፥32
4፥17 ቍ2፡25፤ መዝ 83፥18፤ 103፥19፤ኤር27፥5-7፤ ዳን2፥21፤5፥18-21፤ 11፥21፤ሮሜ13፥1፤ ማቴ 23፥12
4፥18 ቍ7-9፤ ዘፍ41፥8፡ 15፡38፤ ዳን1፥20፤5፥8፡15
4፥19 ቍ5፤ ዘፍ40፥12፤41፥8፤ ዳን7፥15፡28፤8፥27፤ 10፥16-17
4፥21 ሕዝ31፥6
4፥22 2ሳሙ12፥7፤ ኤር27፥7፤ ዳን5፥18-19
4፥23 ቍ13፤ ሕዝ 31፥34፤ ዳን5፥21፤ 8፥13
4፥24 ኢዮ40፥12፤ መዝ107፥40፤ ኤር40፥2
4፥25 ቍ17፤ ኢዮ24፥8፤ኤር27፥5፤ ዳን2፥47፤5፥21
4፥26 ቍ15፤ ዳን 2፥37
4፥27 ዘዳ24፥13፤ 1ነገ21፥29፤መዝ41፥3፤ ምሳ28፥13፤ ኢሳ 55፥6-7፤ ኤር29፥7፤ሕዝ18፥22

[ሰ]7 ወይም *ከለዳውያን*
[ሸ]13 ወይም *ጒበኛ*፤ እንዲሁም፡ ቍ17 እና 23

ምክሬን ስማ፤ ኀጢአት መሥራትን ትተህ
ትክክለኛ የሆነውን አድርግ፤ ክፋትን ትተህ
ለተጨቈኑት ቸርነትን አድርግ፤ ምናልባት
በሰላም የምትኖርበት ዘመን ይራዘምልህ
ይሆናል።”

ሕልሙ ተፈጸመ

[28]ይህ ሁሉ በንጉሡ በናቡከደነፆር ላይ
ደረሰ፤ [29]ከዐሥራ ሁለት ወራት በኋላ፣ ንጉሡ
በባቢሎን ቤተ መንግሥት ሰገነት ላይ ሲመ
ላለስ ሳለ፣ [30]“በብርቱ ኀይሌ፣ ለገናናው
ክብሬ ንጉሣዊ መኖሪያ ትሆን ዘንድ ያሠ
ራኋት ታላቂቱ ባቢሎን ይህች አይደለች
ምን?” አለ።

[31]ንግግሩን ገና ከአፉ ሳይጨርስ፣ እንዲህ
የሚል ድምፅ ከሰማይ መጣ፤ “ንጉሥ ናቡ
ከደነፆር ሆይ፤ ስለ አንተ የታወጀው ይህ
ነው፤ መንግሥትህ ከአንተ ተወስዶአል፤
[32]ከሕዝብ መካከል ትሰደዳለህ፤ ከዱር አራ
ዊት ጋርም ትኖራለህ፤ እንደ ከብት ሣር
ትበላለህ፤ ልዑሉ በሰዎች መንግሥት ሁሉ
ላይ ሙሉ ሥልጣን እንዳለውና እነዚህንም
መንግሥታት ለወደደው እንደሚሰጥ እስክ
ታውቅ ድረስ ሰባት ዓመት ያልፋል።”

[33]ወዲያውኑ በናቡከደነፆር ላይ የተነገ
ረው ሁሉ ተፈጸመ፤ ከሕዝቡ መካከል ተሰ
ደደ፤ እንደ ከብትም ሣር በላ። የራስ ጠጕሩ
እንደ ንስር ላባና፣ ጥፍሮቹም እንደ ወፍ
ጥፍሮች እስኪያድጉ ድረስ ሰውነቱ በሰማይ
ጠል ረሰረሰ።

[34]ጊዜው ከተፈጸመ በኋላ፣ እኔ ናቡከደነ
ፆር ዐይኖቼን ወደ ሰማይ አነሣሁ፤ አእም
ሮዬም ተመለሰልኝ፤ ልዑሉንም ባረክሁት፤
ለዘላለምም የሚኖረውን ወደስሁት፤ ክብር
ንም ሰጠሁት።

ግዛቱ የዘላለም ግዛት ነው፤
  መንግሥቱም ከትውልድ እስከ
    ትውልድ ይኖራል።
[35]የምድር ሕዝቦች ሁሉ፣
  እንደ ኢምንት ይቈጠራሉ፤
በሰማይ ኀይላት፣
  በምድርም ሕዝቦች ላይ፣
የወደደውን ያደርጋል፤
  እጁን መከልከል የሚችል የለም፤
 ‘ምን ታደርጋለህ?’ ብሎ የሚጠይቀውም
    የለም።

[36]አእምሮዬ እንደ ተመለሰልኝ፣ ወዲ
ያው ለመንግሥቴ ክብር፣ ግርማዊነቴና
ሞገሴ ተመለሱልኝ፤ አማካሪዎቼና መኳንንቴ
ፈለጉኝ፤ ወደ ዙፋኔም ተመለስሁ፤ ከቀ
ድሞውም የበለጠ ታላቅ ሆንሁ። [37]የሰማይ
አምላክ የሚያደርገው ሁሉ ትክክል፣ መንገዶ
ቹም ሁሉ ጽድቅ ስለ ሆኑ፣ አሁንም እኔ
ናቡከደነፆር እርሱን አወድሰዋለሁ፤ ከፍ
ከፍ አደርገዋለሁ፤ አከብረዋለሁም፤ እርሱም
በትዕቢት የሚመላለሱትን ማዋረድ ይችላል።

በግድግዳው ላይ የታየው ጽሕፈት

5 ንጉሥ ቤልሻዛር ለሺህ መኳንንቱ ታላቅ
ግብዣ አደረገ፤ በሺሁም ፊት የወ
ይን ጠጅ ይጠጣ ነበር። [2]ቤልሻዛር የወ
ይን ጠጁን እየጠጣ ሳለ፣ አባቱ[ቀ] ናቡከደነ
ፆር ከኢየሩሳሌም ቤተ መቅደስ ያመጣቸ
ውን የወርቅና የብር መጠጫዎችን እር
ሱና መኳንንቱ፣ ሚስቶቹና ቍባቶቹ ይጠ
ጡባቸው ዘንድ እንዲያመጡለት አዘዘ። [3]ከዚ
ያም በኢየሩሳሌም ከነበረው ከእግዚአብሔር
ቤተ መቅደስ የተወሰዱትን የወርቅ መጠ
ጫዎች አመጡ፤ ንጉሡና መኳንንቱ፣ ሚስቶ
ቹና ቍባቶቹም ጠጡባቸው። [4]የወይን ጠጁንም
እየጠጡ የወርቅና የብር፣ የናስ፣ የብረት፣
የዕንጨትና የድንጋይ አማልክትን አመሰገኑ።

[5]በድንገትም የሰው እጅ ጣቶች ታዩ፤
በቤተ መንግሥቱ ውስጥ በመቅረዙ ትይዩ
ባለው ግድግዳ ልስን ላይ ጻፉ፤ ንጉሡም
ይጽፍ የነበረውን እጅ አየ፤ [6]በዚያን ጊዜ
ንጉሡ በድንጋጤ ተሞላ፤ ፊቱም ተለዋወጠ፤
እጆቹና እግሮቹ ከዱት፤ ጕልበቶቹም ተብ
ረከረኩ።

[7]ንጉሡም ድምፁን ከፍ አድርጎ አስማተ
ኞችን፣ ኮከብ ቈጣሪዎችንና[በ] መተተኞችን
እንዲያስገቡለት አዘዘ፤ ለባቢሎናውያኑ ጠቢ
ባን እንዲህ አላቸው፤ “ይህን ጽሕፈት አን
ብቦ ትርጕሙን የሚነግረኝን ሐምራዊ መጐ
ናጸፊያ አለብሰዋለሁ፤ የወርቅ ሐብልም
በዐንገቱ ላይ አጠልቅለታለሁ፤ በመንግሥቴም
ላይ ሦስተኛ ገዥ ይሆናል።”

[8]ከዚያም የንጉሡ ጠቢባን ሁሉ ገቡ፤ ነገር
ግን ጽሕፈቱን ሊያነብም ሆነ ትርጕሙ
ምን እንደ ሆነ ለንጉሡ ሊነግር የሚችል
ማንም አልነበረም። [9]ንጉሥ ቤልሻዛር ከፊት
ይልቅ ፈራ፤ ፊቱም እጅግ ተለወጠ፤ መኳንን
ቱም ግራ ገብቶአቸው ተደናገጡ።

[10]ንግሥቲቱም[ተ] የንጉሡንና የመኳንንቱን
ድምፅ ሰምታ ወደ ግብዣው አዳራሽ ገባች፤
እንዲህም አለች፤ “ንጉሥ ሆይ፤ ለዘላለም
ንገሥ፤ አትደንግጥ፤ ፊትህም አይለዋወጥ!
[11]በመንግሥትህ ውስጥ የቅዱሳን አማል
ክት መንፈስ ያለበት አንድ ሰው አለ፤ ይህ
ሰው በአባትህ ዘመን እንደ አማልክት ጥበብና
ማስተዋል፣ ዕውቀትም የሞላበት ሆኖ ተገ
ኝቶአል፤ አባትህ ንጉሥ ናቡከደነፆርም
የጠንቋዮች፣ የአስማተኞች፣ የኮከብ ቈጣሪ

4፥28 ዘኍ23፥19
4፥30 ኢሳ10፥13፤ 13፥19፤37፥24-25፤ ዳን5፥20፤ዕን1፥11፤ 2፥4
4፥31 2ሳሙ22፥28፤ ዳን5፥20
4፥32 ኢዮ9፥12
4፥33 ኢዮ24፥8፤ ዳን5፥20
4፥34 ኢዮ12፥20፤ መዝ145፥13፤ ኢሳ37፥16፤ዳን2፥44፤ 5፥21፤6፥26፤12፥7፤ ሉቃ1፥33
4፥35 ዘዳ21፥8፤ 32፥39፤ኢዮ9፥4፤ መዝ115፥3፤135፥6፤ ኢሳ14፥24፡27፤ 40፥17፤45፥9፤ ዳን5፥21፤ ዮና1፥14፤ሮሜ9፥20
4፥36 ምሳ22፥4፤ ዳን 5፥18
4፥37 ዘፀ15፥2፤ ዘዳ32፥4፤ኢዮ31፥4፤ 40፥11-12፤ መዝ 18፥27፤ 33፥4-5፤34፥3፤ 119፥21፤ኢሳ13፥11፤ ዳን5፥23፤ማቴ23፥12
5፥1 ቆላ30፤ 1ነገ 3፥15፤ ኤር50፥35፤ ዳን7፥1፤8፥1
5፥2 2ነገ24፥13፤ 2ዜና36፥10፤አስ1፥7፤ 2፥14፤ኢሳ21፥5፤ ኤር52፥19፤ዳን1፥2
5፥4 መሳ16፥24፤ አስ1፥10፤ መዝ135፥15-18፤ ዕን2፥19፤ራእ9፥20
5፥6 ኢዮ4፥15፤ መዝ22፥14፤ ኢሳ7፥2፤ ሕዝ7፥17፤ዳን4፥5
5፥7 ዘፍ41፥8፡42፤ አስ10፥3፤ኢሳ19፥3፤ 44፥25፤ኤር50፥35፤ ዳን2፥5-6፡48፤4፥6-7
5፥8 ዘፀ8፥18፤ ዳን 2፥10፤4፥18
5፥9 መዝ48፥5፤ ኢሳ 21፥4
5፥10 ነህ2፥3፤ ዳን 3፥9
5፥11 ቍ14፤ ዘፍ41፥38፤ዳን1፥17፤ 2፥22፡47-48

[ቀ]2 ወይም *ኣያት፤* ወይም *ቀዳሚ ዘር* እንዲሁም ቍ11፡13 እና 18
[በ]7 ወይም *ከላዳውያን፤* እንዲሁም ቍ፡11 [ተ]10 ወይም *የንጉሡ እናት*

ዎችና የመተተኞች አለቃ አደረገው። [12]ንጉሡ
ብልጣሶር ብሎ የጠራው ይህ ዳንኤል መል
ካም መንፈስ፣ ዕውቀትና ማስተዋል ያለው
ሆኖ ተገኘ፤ ሕልምን የመተርጐም፣ እንቆ
ቅልሽን የመፍታትና የተሰወረውን የመግ
ለጥ ልዩ ችሎታም ነበረው። ስለዚህ ዳን
ኤልን አስጠራ፤ እርሱም የጽሕፈቱን ትር
ጒም ይነግርሃል።”

[13]ዳንኤልንም ወደ ንጉሡ አቀረቡት፤ ንጉ
ሡም እንዲህ አለው፤ “ንጉሡ አባቴ ከይሁዳ
ማርኮ ካመጣቸው መካከል አንዱ የሆንኸው
ዳንኤል አንተ ነህን? [14]የአማልክት መንፈስ
በውስጥህ እንዳለ፣ ዕውቀት፣ ማስተዋልና
ልዩ ጥበብ እንዳለህ ሰምቻለሁ፤ [15]ይህን
ጽሕፈት አንብበው ትርጒሙ ምን እንደ
ሆነ ይነግሩኝ ዘንድ ጠቢባንና አስማተኞች
በፊቴ ቀርበው ነበር፤ ነገር ግን ሊገልጡት
አልቻሉም። [16]አንተ ግን መተርጐምና አስ
ቸጋሪ የሆነውን ነገር መፍታት እንደ
ምትችል ሰምቻለሁ። ይህን ጽሕፈት አን
ብበህ ትርጒሙን ብትነግረኝ፣ ሐምራዊ
መጐናጸፊያ ያለብሱሃል፤ የወርቅ ሐብል
በዐንገትህ ያጠልቁልሃል፤ የመንግሥት ሦስ
ተኛ ገዥም ትደረጋለህ።”

[17]ዳንኤልም ለንጉሡ እንዲህ ሲል መለሰ፤
“ስጦታዎችህን ለራስህ አድርግ፤ ሽልማቶ
ችህንም ለሌላ ሰው ስጥ፤ ይሁን እንጂ ጽሕ
ፈቱን ለንጉሡ አነባለሁ፤ ትርጒሙ ምን
እንደሆነም እነግረዋለሁ።

[18]“ንጉሥ ሆይ፤ ልዑል አምላክ ለአባትህ
ለናቡከደነፆር ገናናነትንና ታላቅነትን፣ ክብ
ርንና ግርማን ሰጠው። [19]ከሰጠው ታላቅ
ሥልጣን የተነሣ ሕዝቦችና መንግሥታት፣
ልዩ ልዩ ቋንቋ የሚናገሩ ሰዎችም ሁሉ
ተንቀጠቀጡለት፤ ፈሩትም። ንጉሡም ሊገ
ድል የፈለገውን ይገድል፣ ሊያድን የፈለገ
ውን ያድን፣ ሊሾም የፈለገውን ይሾም፣ ሊያ
ዋርድ የፈለገውንም ያዋርድ ነበር። [20]ነገር
ግን ልቡ በትዕቢት በጸናና በእብሪት በተ
ሞላ ጊዜ ከዙፋኑ ተወገደ፤ ክብሩም ተገ
ፈፈ። [21]ከሰው መካከል ተሰደደ፤ የእንስሳም
አእምሮ ተሰጠው፤ ከዱር አህዮች ጋር ኖረ፤
እንደ ከብትም ሣር በላ፤ ልዑል አምላክ
በሰዎች መንግሥታት ላይ እንደሚገዛና እነ
ርሱንም ለወደደው እንደሚሰጥ እስኪያውቅ
ድረስ ሰውነቱ በሰማይ ጠል ረሰረሰ።

[22]“ቤልሻዛር ሆይ፤ አንተ ልጁ[ቸ] ሆነህ
ይህን ሁሉ ብታውቅም፣ ራስህን ዝቅ አላ
ደረግህም፤ [23]ይልቁንም በሰማይ አምላክ ላይ
በመታበይ፣ ራስህን ከፍ ከፍ አደረግህ፤
የመቅደሱን መጠጫዎች አስመጣህ፤ አንተና
መኳንንትህ፣ ሚስቶችህና ቍባቶችህም የወ
ይን ጠጅ ጠጣችሁባቸው፤ ማየት፣ መስማት፣
ማስተዋልም የማይችሉትን የብርና የወርቅ፣
የናስና የብረት፣ የዕንጨትና የድንጋይ አማ
ልክትን አመሰገንህ። ሕይወትህንና መንገ
ድህን ሁሉ በእጁ የያዘውን እግዚአብሔርን ግን
አላከበርህም። [24]ስለዚህ እርሱ ጽሕፈቱን የጻ
ፈውን እጅ ላከ።

[25]“የተጻፈውም ጽሕፈት፣
‘ማኔ፣ ማኔ፣ ቴቄል፣ ፋሬስ’[ኀ] ይላል።
[26]“የቃሉም ትርጒም ይህ ነው፤
‘ማኔ’[ነ] ማለት እግዚአብሔር
የመንግሥትህን ዘመን ቈጠረው፤
ወደ ፍጻሜም አደረሰው ማለት ነው።
[27]‘ቴቄል’[ኘ] ማለት በሚዛን ተመዘንህ፤
ቀለህም ተገኘህ፣ ማለት ነው።
[28]‘ፋሬስ’[አ] ማለት መንግሥትህ ተከፈለ፣
ለሜዶናውያንና ለፋርስ ሰዎች ተሰጠ
ማለት ነው።

[29]ከዚህ በኋላ በቤልሻዛር ትእዛዝ ዳንኤልን
ሐምራዊ መጐናጸፊያ አለበሱት፣ የወርቅ
ሐብል በዐንገቱ ላይ አጠለቁለት፤ የመንግ
ሥቱም ሦስተኛ ገዥ ሆኖ ተሾመ።

[30]በዚያኑ ሌሊት የባቢሎናውያን[ከ] ንጉሥ
ቤልሻዛር ተገደለ፤ [31]የሥልሳ ሁለት ዓመት
ዕድሜ የነበረው ሜዶናዊው ዳርዮስም መን
ግሥቱን ወሰደ።

ዳንኤል በአንበሶች ጒድጓድ ውስጥ

6 ዳርዮስ በመንግሥቱ ሁሉ ላይ እንዲ
ገዙ አንድ መቶ ሃያ መሳፍንትን
መሾም ፈለገ፤ [2]በእነዚህም ላይ ሦስት የበ
ላይ አስተዳዳሪዎችን አደረገ፤ ከእነርሱም
አንዱ ዳንኤል ነበረ። ንጉሡ ጒዳት እንዳይደ
ርስበት፣ መሳፍንቱ ተጠሪነታቸው ለሦስቱ
የበላይ አስተዳዳሪዎች እንዲሆን ተደረገ።
[3]ከመሳፍንቱና ከበላይ አስተዳዳሪዎቹ ሁሉ
ይልቅ ዳንኤል ልዩ የጥበብ መንፈስ የሞላ
በት ሆኖ በመገኘቱ፣ ንጉሡ በመላው ግዛቱ
ላይ ሊሾመው አሰበ። [4]በዚህ ምክንያት
የበላይ አስተዳዳሪዎቹና መሳፍንቱ ዳንኤል
በሚያከናውነው የመንግሥት ሥራ ሊከሱት
ሰበብ ፈለጉ፤ ነገር ግን አላገኙበትም፤ ዳንኤል
ታማኝ፣ ጠንቃቃና በሥራው እንከን የሌለ
በት ስለ ነበር፣ በእርሱ ላይ ስሕተት ሊያ
ገኙ አልቻሉም። [5]እነዚህም ሰዎች፣ “ከአ
ምላኩ ሕግ ጋር በተያያዘ ጒዳይ ካልሆነ

5፥12 ቀኍ14-16፤ ዘኍ12፥8፤ሕዝ28፥3፤ ዳን1፥7፤6፥3
5፥13 አስ2፥5-6፤ ዳን 6፥13
5፥14 ዘፍ41፥38፤ ዳን2፥22
5፥15 ዳን4፥18
5፥16 ዘፍ41፥15፡ 42፤አስ5፥3፤ዳን2፥6
5፥17 2ነገ5፥16
5፥18 ኤር27፥7፤ 28፥14፤ ዳን2፥37-38፤4፥36
5፥19 ዳን2፥12-13፤ 3፥6፤4፥22
5፥20 ኢዮ40፥12፤ ኢሳ14፥13-15፤ ኤር13፥18፤43፥10፤ ሕዝ31፥10-11፤ ዳን4፥30፡31፤8፥8
5፥21 ሕዝ17፥24፤ ዳን4፥16-17፡35
5፥22 ዘፀ10፥3
5፥23 ኢዮ12፥10፤ 31፥4፤መዝ115፥4-8፤ ኢሳ13፥11፤14፥13፤ ኤር10፥23፤44፥9፤ 48፥26፤50፥29፤ ዕን2፥19፤ሐሥ17፥28፤ ራእ 9፥20
5፥26 ኢሳ13፥6፤ ኤር27፥7
5፥27 ኢዮ6፥2፤ መዝ 62፥9
5፥28 ኢሳ13፥17፤ ኤር27፥7፤50፥41-43፤ ዳን6፥28
5፥29 ዘፍ41፥42፤ ዳን2፥6
5፥30 ቀኍ1፤ ኢሳ21፥9፤ ኤር50፥35፤51፥31
5፥31 ኢሳ13፥3፤ ኤር50፥41፤ ዳን6፥1፤9፥1፤11፥1
6፥1 አስ1፥1፤ዳን5፥31
6፥2 ዕዝ4፥22፤ ዳን2፥48-48
6፥3 ዘፍ41፥41፤ አስ10፥3፤ዳን1፥20፤ 5፥12-14
6፥4 ኤር20፥10
6፥5 ሐሥ24፥13-16

[ቸ]22 ወይም *ዘሩ* ወይም *ምትክ*
[ኀ]25 በአረማይክ *ኢፋርሲን (ይኸውም ፋርሲንና ማለት ነው)*
[ነ]26 *ማኔ* ማለት *የተቈጠረ* ወይም *ምናን (ራሱን የቻለ አንድ የገንዘብ ክፍል)*
[ኘ]27 *ቴቄል* ማለት *የተመዘነ* ወይም *ሰቅል* ሊሆን ይችላል።
[አ]28 *ፋሬሱ=የፋርሲን* ነጠላ ቁጥር ሲሆን *ተከፈለ* ወይም *ፐርሺያ* ወይም *የሰቅል እኩሌታ* ማለት ሊሆን ይችላል።
[ከ]30 ወይም *ከለዳውያን*

በቀር፣ ይህን ሰው የምንከስበት ምንም ሰበብ
አናገኝበትም” አሉ።
[6]ከዚያም የበላይ አስተዳዳሪዎቹና መሳፍ
ንቱ በአንድነት ወደ ንጉሡ ሄደው እንዲህ
አሉ፤ “ንጉሥ ዳርዮስ ሆይ፤ ለዘላለም ንገሥ!
[7]ንጉሥ ሆይ፤ እስከ ሠላሳ ቀን ድረስ ወደ
አንተ ካልሆነ በቀር ማንም ሰው ወደ ሌላ
ሰውም ሆነ ወደ ሌላ አምላክ መጸለይ እን
ደሌለበት ንጉሡ ዐዋጅ እንዲያወጣ፣ ትእ
ዛዙም እንዲፈጸም፣ ይህንም የተላለፈ ወደ
አንበሶች ጕድጓድ እንዲጣል፣ የመንግሥት
የበላይ አስተዳዳሪዎች፣ መኳንንት፣ መሳፍ
ንት፣ አማካሪዎችና አገረ ገዦች ሁሉ በአ
ንድነት ተስማምተዋል። [8]ንጉሥ ሆይ፤
ይህን ዐዋጅ አውጣ፤ እንደማይሻረውና እን
ደማይለወጠው የሜዶንና የፋርስ ሕግ እን
ዲሆን ትእዛዙን በጽሑፍ አድርገው።”
[9]ስለዚህ ንጉሥ ዳርዮስ ዐዋጁ ተጽፎ እንዲ
ወጣ አደረገ።
[10]ዳንኤልም ዐዋጁ እንደ ወጣ ባወቀ ጊዜ
ወደ ቤቱ ሄደ፤ መስኮቶቹ በኢየሩሳሌም
አንጻር ተከፍተው ባሉበት በሰገነቱ ቀድሞ
ያደርግ እንደ ነበረው በቀን ሦስት ጊዜ
ተንበርክኮ ጸለየ፤ አምላኩንም አመሰገነ።
[11]ሰዎቹም በአንድ ላይ ሄደው፣ ዳንኤልን
ሲጸልይና አምላኩን ሲማጸን አገኙት።
[12]ወደ ንጉሡም ሄደው፣ “ንጉሥ ሆይ፤ በሚ
ቀጥሉት ሠላሳ ቀናት ማንም ሰው ወደ
አንተ ካልሆነ በቀር ወደ ሰውም ሆነ ወደ
ማንኛውም አምላክ ቢጸልይ፣ በአንበሶች
ጕድጓድ ውስጥ እንደሚጣል ዐዋጅ አውጥ
ተህ አልነበረምን?” ሲሉ እርሱ ስላወጣው
ዐዋጅ ጠየቁት።
ንጉሡም፣ “ዐዋጁ እንደማይሻረው እንደ
ሜዶንና እንደ ፋርስ ሕግ የጸና ነው” ሲል
መለሰ።
[13]እነርሱም ንጉሡን፣ “ንጉሥ ሆይ፤ ከይ
ሁዳ ምርኮኞች አንዱ የሆነው ዳንኤል፣
አንተንም ሆነ በጽሑፍ ያወጣኸውን ዐዋጅ
አያከብርም፤ አሁንም በቀን ሦስት ጊዜ ወደ
አምላኩ ይጸልያል” አሉት። [14]ንጉሡ ይህን
በሰማ ጊዜ እጅግ አዘነ፤ ዳንኤልን ለማዳን
ወሰነ፤ ፀሓይ እስክትጠልቅም ድረስ የተቻ
ለውን ሁሉ አደረገ።
[15]ከዚያም ሰዎቹ በአንድ ላይ ወደ ንጉሡ
ቀርበው፣ “ንጉሥ ሆይ፤ በሜዶንና በፋርስ ሕግ
መሠረት፣ አንድ ንጉሥ ያወጣው ዐዋጅም ሆነ
ትእዛዝ ሊለወጥ እንደማይችል ዕወቅ” አሉት።
[16]ስለዚህ ንጉሡ ትእዛዝ ሰጠ፤ እነርሱም
ዳንኤልን አመጡት፤ ወደ አንበሶችም ጕድ
ጓድ ጣሉት። ንጉሡም ዳንኤልን፣ “ሁልጊዜ
የምታመልከው አምላክህ ያድንህ” አለው።

[17]ድንጋይ አምጥተው በጕድጓዱ አፍ
ላይ ገጠሙበት፤ ንጉሡም፣ በዳንኤል ላይ
የተፈጸመው እንዳይለወጥ በራሱ የቀለበት
ማኅተምና በመሳፍንቱ ቀለበቶች አተመ
በት። [18]ንጉሡም ወደ ቤተ መንግሥቱ
ተመለሰ፤ በዚያም ሌሊት ምግብ ሳይበላ፣
የሚያዝናናውም ነገር ሳይቀርብለት ዐደረ፤
እንቅልፍም ከእርሱ ራቀ።
[19]በማለዳም ገና ጎሕ ሲቀድ፤ ንጉሡ
ተነሥቶ ወደ አንበሶቹ ጕድጓድ እየተጣ
ደፈ ሄደ። [20]ወደ ጕድጓዱም ቀርቦ በሐ
ዘን ድምፅ ዳንኤልን፣ “የሕያው አምላክ
አገልጋይ ዳንኤል ሆይ፤ ሁልጊዜ የምታ
መልከው አምላክህ ከአንበሶቹ ሊያድንህ
ችሎአልን?” ብሎ ተጣራ።
[21]ዳንኤልም እንዲህ ብሎ መለሰ፤ “ንጉሥ
ሆይ፤ ለዘላለም ንገሥ፤ [22]ንጉሥ ሆይ፤ በፊቱ
ቅን ሆኜ ስለ ተገኘሁ፣ በአንተም ፊት
በደል ስላልተገኘብኝ፣ አምላኬ መልአኩን
ልኮ የአንበሶቹን አፍ ዘጋ፤ እነርሱም አልጐ
ዱኝም።”
[23]ንጉሡ እጅግ ተደስቶ፤ ዳንኤልን ከጕድ
ጓዱ እንዲያወጡት አዘዘ። ዳንኤል በአምላኩ
ታምኖ ነበርና ከጕድጓድ በወጣ ጊዜ፣ አን
ዳች ጉዳት አልተገኘበትም።
[24]በንጉሡ ትእዛዝ፣ ዳንኤልን በሐሰት
የከሰሱትን ሰዎች፣ ከሚስቶቻቸውና ከልጆ
ቻቸው ጋር አምጥተው፣ በአንበሶቹ ጕድ
ጓድ ውስጥ ጣሏቸው፤ ገና ወደ ጕድጓዱ
መጨረሻ ሳይደርሱም፣ አንበሶቹ ቦጫጨ
ቋቸው፤ ዐጥንቶቻቸውንም ሁሉ ሰባበሩ።
[25]ከዚያ በኋላ ንጉሥ ዳርዮስ፣ በምድር
ላይ ለሚኖሩ ሕዝቦች፣ መንግሥታትና ልዩ
ልዩ ቋንቋ ለሚናገሩ ሰዎች ሁሉ እንዲህ
የሚል መልእክት ጻፈ፤

“ሰላም ይብዛላችሁ!

[26]“በማንኛውም የመንግሥቴ ግዛት ሰው
ሁሉ፣ የዳንኤልን አምላክ እንዲፈራና እን
ዲያከብር ይህን ዐዋጅ አውጥቻለሁ።

“እርሱ ለዘላለም የሚኖር፣
ሕያው አምላክ ነውና፣
መንግሥቱ አይጠፋም፤
ለግዛቱም መጨረሻ የለውም።
[27]እርሱ ይታደጋል፤ ያድናልም፤
በሰማይና በምድር፣
ምልክቶችንና ድንቆችን ያደርጋል፤
ዳንኤልን፣
ከአንበሶች አፍ አድኖታል።”
[28]ስለዚህ ዳንኤል በዳርዮስ ዘመነ መንግ
ሥትና በፋርሳዊው በቂሮስ ዘመነ መንግ
ሥት ሁሉ ኑሮው ተሳካለት።

6፥6 ነህ2፥3
6፥7 መዝ59፥3፤ 64፥2-6፤ዳን3፥2፡6
6፥8 አስ1፥19
6፥10 1ነገ8፥29፤ መዝ95፥6፤ማቴ6፥6፤ ሐሥ5፥29
6፥11 1ነገ8፥48-50፤ መዝ55፥17፤ 1ተሰ5፥17-18
6፥12 አስ1፥19፤ ዳን3፥8-12
6፥13 አስ3፥8፤ ሕዝ14፥14፤ዳን2፥25
6፥14 ማር6፥26
6፥15 አስ8፥8
6፥16 ቀኍ7፤ ኢዮ5፥19፤ መዝ37፥39-40፤ 97፥10
6፥17 ማቴ27፥66
6፥18 2ሳሙ12፥17፤ አስ6፥1፤ዳን10፥3
6፥20 ዳን3፥17
6፥21 ነህ2፥3፤ዳን3፥9
6፥22 ቀኍ27፤ ዘፍ 32፥1፤ መዝ91፥11-13፤ ዳን3፥28፤ ሐሥ12፥11፤ 2ጢሞ4፥17፤ ዕብ11፥33
6፥23 1ዜና5፥20፤ ኢሳ12፥2፤ዳን3፥27
6፥24 ዘዳ19፥18-19፤ 24፥16፤2ነገ14፥6፤ አስ7፥9-10፤ መዝ54፥5፤ ኢሳ38፥13
6፥25 ዳን3፥4፤4፥1
6፥26 ኢሱ2፥11፤ 3፥10፤አስ8፥17፤ መዝ5፥7፤99፥1-3፤ ኤር10፥10፤ ዳን2፥44፤3፥29፤ 12፥7፤ራእ1፥18
6፥27 ቀኍ22፤ ዳን 3፥29፤4፥3
6፥28 2ዜና36፥22፤ ዳን1፥21፤5፥28

ዳንኤል ስለ አራቱ አራዊት ያየው ሕልም

7 የባቢሎን ንጉሥ ቤልሻዛር በነገሠ በመ
ጀመሪያው ዓመት ዳንኤል በዐልጋው ላይ
ተኝቶ ሳለ ሕልም አለመ፤ ራእይም አየ፤
የሕልሙንም ዋና ሐሳብ ጻፈው።
2ዳንኤል እንዲህ አለ፤ “አራቱ የሰማይ
ነፋሳት ታላቁን ባሕር ሲያናውጡት ሌሊት
በራእይ አየሁ፤ 3እርስ በርሳቸው የማይመሳ
ሰሉ አራት ታላላቅ አራዊት ከባሕሩ ወጡ።
4“የመጀመሪያው፣ አንበሳ ይመስል ነበር፤
የንስርም ክንፎች ነበሩት፤ ክንፎቹ እስኪ
ነቃቀሉ ድረስ ተመለከትሁ፤ እንደ ሰው
በሁለት እግሩ እንዲቆም ከምድር ከፍ ከፍ
ተደረገ፤ የሰውም ልብ ተሰጠው።
5“እነሆም፤ ሁለተኛው አውሬ ድብ ይመ
ስል ነበር፤ በአንድ ጐኑ ከፍ ብሎአል፤
በአፉ ውስጥ በጥርሶቹ መካከል ሦስት የጐ
ድን ዐጥንቶች ነበሩት። እርሱም፤ ‘ተነሥ፤
እስክትጠግብ ድረስ ሥጋ ብላ!’ ተባለ።
6“ከዚያ በኋላ ተመለከትሁ፤ በፊቴ ነብር
የሚመስል ሌላ አውሬ ነበር፤ በጀርባውም
በኩል የወፍ ክንፍ የሚመስሉ አራት ክን
ፎች ነበሩት፤ ይህ አውሬ አራት ራስ ነበ
ረው፤ ለመግዛትም ሥልጣን ተሰጠው።
7“ከዚህ በኋላ በሌሊት ራእይ አየሁ፤
በፊቴም የሚያስፈራና የሚያስደነግጥ በጣም
ኀይለኛ የሆነ አራተኛ አውሬ ነበር፤ ትል
ልቅ የብረት ጥርሶች ነበሩት፤ ያደቅና
ይበላ፣ የቀረውንም ሁሉ በእግሮቹ ይረጋግጥ
ነበር። ከእርሱ በፊት ከነበሩት አራዊት ሁሉ
የተለየ ሲሆን፣ ዐሥር ቀንዶች ነበሩት።
8“ስለ ቀንዶቹ ሳስብ ሳለሁ፣ ከመካከላ
ቸው አንድ ሌላ ትንሽ ቀንድ ብቅ ሲል
አየሁ፤ ከመጀመሪያዎቹ ቀንዶች ሦስቱ
ከፊቱ ተነቃቀሉ፤ ይህም ቀንድ የሰው ዐይ
ኖችን የሚመስሉ ዐይኖች፣ በትዕቢትም
የሚናገር አፍ ነበረው።

9“እኔም ስመለከት፣
“ዙፋኖች ተዘረጉ፤
ጥንታዌ ጥንቱም ተቀመጠ፤
ልብሱ እንደ በረዶ ነጭ ነበረ፤
የራሱም ጠጕር እንደ ጥጥ ነጭ ነበረ፤
ዙፋኑ የእሳት ነበልባል፣
መንኰራኵሮቹም ሁሉ እንደሚነድ እሳት
ነበሩ።
10የእሳት ወንዝ፣ ከፊት ለፊቱ ፈልቆ
ይፈስ ነበር፤
ሺህ ጊዜ ሺሆች ያገለግሉት ነበር፤
እልፍ ጊዜ እልፍ በፊቱ ቆመዋል፤
የፍርድ ጉባኤ ተሰየመ፤
መጻሕፍትም ተከፈቱ።

7፥1 መዝ4፥4፤ ኤር36፥4፤ሕዝ40፥2፤ ዳን1፥17፤4፥13
7፥2 ሕዝ37፥9፤ ዳን 8፥8፤11፥4፤ ራእ 7፥1
7፥3 ራእ13፥1
7፥4 2ነገ24፥1፤ መዝ7፥2፤ኤር4፥7፤ ሕዝ17፥3፤ራእ13፥2
7፥5 ዳን2፥39
7፥6 ራእ13፥2
7፥7 ሕዝ40፥2፤ ዳን2፥40፤8፥7፡10፤ ራእ 12፥3
7፥8 መዝ12፥3፤ ዳን8፥9፤ራእ9፥7፤ 13፥5-6
7፥9 ቀኍ22፤ 1ነገ22፥19፤ 2ዜና18፥18፤ ሕዝ1፥15፤ 10፥6፤ ማቴ19፥28፤28፥3፤ ራእ1፥14፤4፥2፤20፥4
7፥10 ዘፀ32፥32፤ ዘዳ33፥2፤መዝ50፥3፤ 56፥8፤68፥17፤97፥3፤ ኢሳ30፥27፤ይሁ1፥14፤ ራእ5፥11፤20፥11-15
7፥11 ራእ13፥5-6፤ 19፥20
7፥13 ዘዳ33፥26፤ ኢሳ13፥6፤ሕዝ1፥5፤ 2፥1፤ሶፎ1፥14፤ ሚል 3፥2፤4፥1፤ ማቴ8፥2፤ራእ1፥7፡ 13፤14፥14
7፥14 መዝ72፥11፤ 102፥22፤ ኢሳ16፥5፤ ዳን2፥44፤ ማቴ28፥18፤ ዕብ12፥28፤ ራእ11፥15
7፥15 ኢዮ4፥15፤ ዳን4፥19
7፥16 ዳን8፥16፤ 9፥22፤ዘካ1፥9
7፥18 መዝ16፥3፤ 49፥14፤ኢሳ60፥12-14፤ ሉቃ12፥32፤ ዕብ12፥28፤ ራእ2፥26፤20፥4
7፥20 ራእ13፥5-6፤ 17፥12
7፥21 ራእ13፥7
7፥22 ማር8፥35
7፥23 ዳን2፥40
7፥24 ራእ17፥12

11“ቀንዱም ከሚናገረው የትዕቢት ቃል
የተነሣ፣ መመልከቴን ቀጠልሁ፤ አውሬው
እስኪታረድና አካሉ ደቆ ወደሚንበለበለው
እሳት እስኪጣል ድረስ ማየቴን አላቋረጥ
ሁም። 12ሌሎቹም አራዊት ሥልጣናቸው
ተገፎ ነበር፤ ነገር ግን ለተወሰነ ጊዜና ወቅት
በሕይወት እንዲኖሩ ተፈቀደላቸው።
13“ሌሊት ባየሁት ራእይ፣ የሰውን ልጅ
የሚመስል ከሰማይ ደመና ጋር ሲመጣ
አየሁ፤ ወደ ጥንታዌ ጥንቱ መጣ፤ ወደ
ፊቱም አቀረቡት። 14ሥልጣን፣ ክብርና ታላቅ
ኀይል ተሰጠው፤ በልዩ ልዩ ቋንቋ የሚና
ገሩ ሰዎች፣ መንግሥታትና ሕዝቦች ሰገዱ
ለት፤ ግዛቱም ለዘላለም የማያልፍ ነው፤
መንግሥቱም ፈጽሞ የማይጠፋ ነው።

የሕልሙ ትርጕም

15“እኔ ዳንኤል በመንፈሴ ታወክሁ፤
ያየሁትም ራእይ እጅግ አስጨነቀኝ።
16በዚያ ከቆሙት ወደ አንዱ ቀርቤ፣ የዚህ
ሁሉ እውነተኛ ትርጕም ምን እንደ ሆነ
ጠየቅሁት።
“እርሱም መለሰልኝ፤ የእነዚህንም ነገሮች
ትርጕም እንዲህ ሲል ነገረኝ፤ 17‘አራቱ ታላላቅ
አራዊት ከምድር የሚነሡ መንግሥታት
ናቸው፤ 18ነገር ግን የልዑሉ ቅዱሳን መን
ግሥቱን ይወስዳሉ፤ ለዘላለምም ይይዙታል፤
አዎን፤ ለዘላለም ይይዙታል።
19“ከዚያም የሚያደቅቀውንና የሚበላውን፣
የቀረውንም ሁሉ በእግሮቹ የሚረጋግጠውን፣
የብረት ጥርሶችና የናስ ጥፍሮች የነበሩ
ትን፣ ከሌሎቹ አራዊት የተለየና እጅግ አስ
ፈሪ የሆነውን የአራተኛውን አውሬ እውነተኛ
ትርጕም ማወቅ ፈለግሁ። 20ደግሞም በራሱ
ላይ ስላሉት ዐሥር ቀንዶች፣ ከመካከላቸው
ብቅ ስላለው ቀንድና ከዚሁ ቀንድ ፊት
ስለ ተነቃቀሉት ሦስት ቀንዶች፣ እንደዚ
ሁም ከሌሎች ስለ በለጠው የሰው ዐይኖች
የሚመስሉ ዐይኖች፣ በትዕቢትም የሚና
ገር አፍ ስለ ነበሩት ስለዚሁ ቀንድ ማወቅ
ፈለግሁ። 21እነሆም፤ ይህ ቀንድ በቅዱሳን
ላይ ጦርነት ዐውጆ አሸነፋቸው፤ 22ይህም
የሆነው ጥንታዌ ጥንቱ እስኪመጣና ለልዑሉ
ቅዱሳን እስኪፈርድላቸው ድረስ ነበር፤
ከዚያም የልዑሉ ቅዱሳን መንግሥቱን የሚ
ወርሱበት ዘመን መጣ።
23“እርሱም እንዲህ አለኝ፣ ‘አራተኛው
አውሬ በምድር ላይ የሚነሣ አራተኛው
መንግሥት ነው። ከሌሎች መንግሥታት
ሁሉ የተለየ ይሆናል፤ መላውንም ምድር
እየረገጠና እያደቀቀ ይበላል። 24ዐሥሩ
ቀንዶች ከዚህ መንግሥት የሚወጡ ዐሥር

ነገሥታት ናቸው፤ ከዚያም በኋላ ከእነርሱ
የተለየ ሌላ ንጉሥ ይነሣል፤ ሦስቱንም ነገ
ሥታት ያንበረክካል። [25]በልዑል ላይ የዐ
መፅ ቃል ይናገራል፤ የልዑልንም ቅዱሳን
ያስጨንቃል፤ ለበዓላት የተመደበውን ጊዜና
ሕግን ለመለወጥ ይሞክራል፤ ቅዱሳንም
ለዘመን፣ ለዘመናት፣ ለዘመን እኩሌታም[ኽ]
ለእርሱ ዐልፈው ይሰጣሉ።

[26]"ነገር ግን የፍርድ ዙፋን ይዘረጋል፤
ሥልጣኑም ይወሰድበታል፤ ፈጽሞ ለዘላለም
ይደመሰሳል። [27]ከዚያም ከሰማይ በታች
ያሉ መንግሥታት ልዕልና፣ ሥልጣንና ታላ
ቅነት ለልዑሉ ሕዝብ፣ ለቅዱሳን ይሰጣል።
መንግሥቱ የዘላለም መንግሥት ይሆናል፤
ገዥች ሁሉ ያመልኩታል፤ ይታዘዙታልም።

[28]"የነገሩ ፍጻሜ ይህ ነው፤ እኔም ዳንኤል
በሐሳቤ እጅግ ተጨነቅሁ፤ መልኬም ተለዋ
ወጠ፤ ይሁን እንጂ ነገሩን በልቤ ጠበቅሁት።"

ዳንኤል በራእዩ ያየው አውራ በግና ፍየል

8 ንጉሥ ቤልሻዛር በነገሠ በሦስተኛው
ዓመት፣ አስቀድሞ ከተገለጠልኝ ራእይ
በኋላ እኔ ዳንኤል ሌላ ራእይ አየሁ። [2]በራ
እዩም፣ በኤላም አውራጃ በሱሳ ግንብ ራሴን
አየሁት፤ በራእዩም በኡባል ወንዝ አጠገብ
ነበርሁ፤ [3]ዐይኔን አንሥቼ ስመለከት እነሆ፤
ሁለት ቀንዶች ያሉት አውራ በግ በወንዙ
አጠገብ ቆሞ አየሁ፤ ቀንዶቹም ረጃጅሞች
ነበሩ፤ ከቀንዶቹም አንዱ ከሌላው ይረዝ
ማል፤ የበቀለው ግን ዘግይቶ ነበር። [4]አውራ
በጉም ወደ ምዕራብ፣ ወደ ሰሜንና ወደ
ደቡብ በቀንዱ ሲጐሽም አየሁ። ምንም ዐይ
ነት እንስሳ ሊቋቋመው አልቻለም፤ ከእጁም
ሊያድን የሚችል አልነበረም፤ የፈለገውን
ሁሉ አደረገ፤ ታላቅም ሆነ።

[5]ስለዚህም ነገር እያሰብሁ ሳለሁ፣ በዐይ
ኖቹ መካከል ትልቅ ቀንድ ያለው አውራ
ፍየል፣ መሬት ሳይነካ ምድርን ሁሉ እያ
ቋረጠ በድንገት ከምዕራብ መጣ፤ [6]በወንዙ
አጠገብ ቆሞ ወዳየሁት፣ ሁለት ቀንድ
ወዳለው አውራ በግ ተንደርድሮ መጣበት፤
በታላቅ ቍጣም መታው፤ [7]እየወጋውና
ሁለቱን ቀንዶቹን እየሰበረ፣ በጭካኔ አው
ራውን በግ ሲጐዳ አየሁ፤ አውራ በጉም
ለመቋቋም ጕልበት አልነበረውም። ፍየሉ
በምድር ላይ ጥሎ ረገጠው፤ አውራ በጉንም
ከፍየሉ እጅ ለማዳን የሚችል አልነበረም።
[8]ፍየሉም ታላቅ ሆነ፤ ነገር ግን በኀይሉ በበ
ረታ ጊዜ፣ ትልቁ ቀንዱ ተሰበረ፤ በቦታውም
ወደ አራቱ የሰማይ ነፋሳት የሚያመለክቱ
አራት ታላላቅ ቀንዶች በቀሉ።

[9]ከእነዚህም ቀንዶች መካከል በአንዱ
ላይ አንድ ሌላ ትንሽ ቀንድ በቀለ፤ ወደ

7፥25 ኢሳ37፥23፤ ዳን2፥21፤8፥24፤ 11፥36፤12፥7፤ ማር1፥15፤ሉቃ21፥8 ሐሥ1፥6-7፤ ራእ11፥2፤16፥6
7፥26 ራእ19፥20
7፥27 ዘፍ14፥18፤ 2ሳሙ7፥13፤ መዝ22፥27፤72፥11፤ 86፥9፤145፥13፤ ኢሳ14፥2፤ ዳን 2፥44፤4፥34፤ ሉቃ1፥33፤1ቆሮ6፥2፤ ራእ 11፥15፤22፥5
7፥28 ኢዮ4፥15፤ መዝ13፥2፤ ኢሳ21፥3፤ዳን4፥19
8፥1 ዳን1፥17፤5፥1
8፥2 ዘፍ10፥22፤ ዕዝ 4፥9፤አስ2፥8
8፥3 ዳን10፥5፤ ራእ 13፥11
8፥4 ኢሳ41፥3፤ ዳን 11፥3፡16
8፥7 ዳን7፥7፤ 11፥ 11፡16
8፥8 2ዜና26፥16-21፤ ዳን5፥20፤7፥2፤ራእ7፥1
8፥9 ሕዝ20፥6፤ ዳን7፥8፤11፥16
8፥10 ኢሳ14፥13፤ ዳን7፥7፤ራእ8፥10፤ 12፥4
8፥11 ቍ25፤ ሕዝ46፥13-14፤ ዳን11፥31፡36-37፤ 12፥11
8፥12 ኢሳ48፥1
8፥13 ዘዳ33፥2፤ ኢሳ28፥18፤ዳን4፥23፤ 12፥6፤ሉቃ21፥24፤ ራእ 11፥2
8፥14 ዳን12፥11-12
8፥15 ቍ1፤ ሕዝ2፥1፤ ዳን10፥16-18
8፥16 ቍ2፤ ዳን7፥16፤9፥21፤ ሉቃ1፥19
8፥17 ቍ19፤ ሕዝ1፥28፤44፥4፤ ዳን2፥46፤ዕን2፥3፤ ራእ1፥17
8፥18 ሕዝ2፥2፤ ዳን10፥9፡16-18፤ ዘካ4፥1
8፥19 መዝ102፥13፤ ኢሳ10፥25፤ዕን2፥3
8፥20 ሕዝ27፥10
8፥21 ዳን10፥20፤ 11፥3

ደቡብ፣ ወደ ምሥራቅና ወደ መልካሚቱ
ምድር በኀይል አደገ። [10]ወደ ሰማይ ሰራ
ዊት እስኪደርስ ድረስ አደገ፤ ከከዋክብት
ሰራዊትም የተወሰኑትን ወደ ምድር ጣለ፤
ረጋገጣቸውም። [11]ከሰማይ ሰራዊት አለቃ
ጋር እስኪተካከል ድረስ ራሱን ከፍ ከፍ
አደረገ፤ የልዑሉንም የዘወትር መሥዋዕት
ወሰደበት፤ የመቅደሱንም ስፍራ አረከሰ።
[12]ከዐመፅ የተነሣም የቅዱሳን ሰራዊት[ሠ]
ከዘወትሩ መሥዋዕት ጋር ለእርሱ አልፎ
ተሰጠ፤ የሚያደርገው ሁሉ ተከናወነለት፤
እውነትም ወደ ምድር ተጣለች።

[13]ከቅዱሳኑም አንዱ ሲናገር ሰማሁ፤ ሌላ
ውም ቅዱስ እንዲህ አለው፤ "ስለ ዘወትሩ
መሥዋዕት፣ ለጥፋት ምክንያት ስለ ሆነው
ዐመፅ፣ ከእግር በታች እንዲረገጡ አል
ፈው ስለሚሰጡት መቅደስና ሰራዊት የታ
የው ራእይ የሚፈጸመው መቼ ነው?"

[14]እርሱም፣ "እስከ ሁለት ሺህ ሦስት
መቶ ምሽቶችና ማለዳዎች ድረስ ይቈያል፤
ከዚያም መቅደሱ እንደ ገና ይነጻል" አለኝ።

የራእዩ ትርጓሜ

[15]እኔ ዳንኤል ራእዩን ስመለከትና ሳስ
ተውል ሳለ፣ ሰውን የሚመስል ከፊት
ለፊቴ ቆመ፤ [16]ከኡባልም፣ "ገብርኤል ሆይ፤
ለዚህ ሰው የራእዩን ትርጕም ንገረው" ብሎ
የሚጮኽ የሰው ድምፅ ሰማሁ።

[17]እኔ ወደ ቆምሁበት ስፍራ እየቀረበ
ሲመጣ፣ ደንግጬ በግምባሬ ተደፋሁ፤ እር
ሱም፣ "የሰው ልጅ ሆይ፤ ራእዩ ስለ ዘመኑ
ፍጻሜ እንደ ሆነ አስተውል" አለኝ።

[18]እየተናገረኝ ሳለ፣ በምድር ላይ በግንባሬ
ተደፋሁ፤ በከባድ እንቅልፍም ተዋጥሁ፤
እርሱ ግን ዳሰሰኝና በእግሮቼ አቆመኝ።

[19]እርሱም እንዲህ አለኝ፤ "ራእዩ በመ
ጨረሻው ዘመን[ዐ] ሊሆን ያለውን የሚያመ
ለክት ስለ ሆነ፣ በኋላ በቍጣው ዘመን ምን
እንደሚሆን እነግርሃለሁ፤ [20]ያየኸው ሁለት
ቀንዶች የነበሩት አውራ በግ፣ የሜዶንና
የፋርስን መንግሥታት ያመለክታል። [21]ጠጕ
ራሙ ፍየል የግሪክ ንጉሥ ሲሆን፣ በዐይና
ቹም መካከል ያለው ትልቁ ቀንድ የመጀ
መሪያው ንጉሥ ነው። [22]የተሰበረውን ቀንድ
የተኩት አራቱ ቀንዶች፣ ከመንግሥቱ የሚ
ወጡትን አራት መንግሥታት ያመለክታሉ፤
ነገር ግን በኀይል አይተካከሉትም።

[23]"በዘመነ መንግሥታቸው በስተመጨ
ረሻ፣ ዐመፀኞች ፍጹም እየከፉ በሚሄዱ

[ኽ]25 *ወይም ለአንድ ዓመት፣ ለሁለት ዓመት እንዲሁም ለዓመት እኩሌታም*
[ሠ]12 *ወይም ከዐመፅ...ሰራዊቱ*
[ዐ]19 *ወይም መጨረሻው በተወሰነው ጊዜ ስለሚሆን*

በት ጊዜ፣ አስፈሪ ፊት ያለው አታላይ
ንጉሥ ይነሣል፡፡ [24]እጅግ ብርቱ ይሆናል፤
ነገር ግን በገዛ ኀይሉ አይደለም፡፡ አሠቃቂ
ጥፋት ይፈጽማል፤ የሚያደርገው ሁሉ ይከ
ናወንለታል፤ ኀያላን ሰዎችንና ቅዱሳኑን ሕዝብ
ያጠፋል፡፡ [25]እያጭበረበረ ይበለጽጋል፤ ራሱ
ንም ታላቅ አድርጎ ይቈጥራል፡፡ በሰላም
ተደላድለን ተቀምጠናል ሲሉ፣ ብዙዎችን
ያጠፋል፤ በልዑላን ልዑልም ላይ ይነሣል፤
ይሁን እንጂ እርሱም ይጠፋል፤ ነገር ግን
በሰው ኀይል አይደለም፡፡

[26]“የተሰጠህ የምሽቱና የማለዳው ራእይ
እውነት ነው፤ ነገር ግን ከብዙ ዘመን በኋላ
የሚሆነውን ስለሚያመለክት ራእዩን ዝጋው፡፡”

[27]እኔ ዳንኤል ዐቅሜ ተሟጦ ነበር፤ ለብዙ
ቀናት ታመምሁ፤ ተኛሁም፡፡ ከዚያም በኋላ
ተነሥቼ ወደ ንጉሡ ሥራ ሄድሁ፡፡ ባየሁት
ራእይ ተደናግጬ ነበር፤ ነገሩም አልገባኝም፡፡

የዳንኤል ጸሎት

9 የሜዶናዊው የአርጤክስስ[#] ልጅ ዳርዮስ
በባቢሎን[##] በነገሠ በመጀመሪያው ዓመት፣
[2]በዘመነ መንግሥቱ በመጀመሪያው ዓመት፣
እኔ ዳንኤል ለነቢዩ ለኤርምያስ በተሰጠው
የእግዚአብሔር ቃል መሠረት፣ የኢየሩሳ
ሌም መፈራረስ ሰባ ዓመት እንደሚቈይ ከቅ
ዱሳት መጻሕፍት አስተዋልሁ፡፡ [3]ስለዚህ
ማቅ ለብሼ፣ በራሴም ላይ ዐመድ ነስንሼ፣
በጾምና በጸሎት፣ በምልጃም ፊቴን ወደ
ጌታ አምላክ አቀናሁ፡፡

[4]ወደ *አምላኬ* ወደ *እግዚአብሔር* እንዲህ ብዬ
ጸለይሁ፤ ተናዘዝሁም፤

“ከሚወዱህና ትእዛዝህን ከሚፈጽሙ ሁሉ
ጋር የፍቅር ቃል ኪዳንህን የምትጠብቅ፣
ታላቅና የተፈራህ አምላክ ጌታ ሆይ፤ [5]እኛ
ኀጢአት ሠርተናል፤ በድለናልም፤ ክፉትን
አድርገናል፤ ዐምፀናልም፤ ከትእዛዝህና ከሕ
ግህ ዘወር ብለናል፡፡ [6]ለንጉሦቻችን፣ ለልዑሎ
ቻችንና ለአባቶቻችን እንዲሁም ለምድሪቱ
ሕዝብ ሁሉ በአንተ ስም የተናገሩትን አገ
ልጋዮችህን ነቢያትን አልሰማንም፡፡

[7]“ጌታ ሆይ፤ አንተ ጻድቅ ነህ፤ ነገር ግን
ለአንተ ታማኞች ባለመሆናችን እኛን በበ
ተንህባቸው አገሮች ሁሉ የምንገኝ የይሁዳ
ሰዎች፣ የኢየሩሳሌምና የመላው እስራ
ኤል ሕዝብ፣ በሩቅም ሆነ በቅርብ ያለን
በዚህ ቀን በኀፍረት ተከናንበናል፡፡ [8]*እግዚአ
ብሔር* ሆይ፤ እኛና ንጉሦቻችን፣ ልዑሎ
ቻችንና አባቶቻችን በአንተ ላይ ኀጢአት
ስለ ሠራን በኀፍረት ተከናንበናል፡፡ [9]ምንም
እንኳ በእርሱ ላይ ያመፅን ብንሆን፣ ጌታ
አምላካችን ይቅር ባይና መሓሪ ነው፡፡ [10]*እግዚ
አብሔር* አምላካችንን አልታዘዝነውም፤ ደግ
ሞም በአገልጋዮቹ በነቢያት በኩል የሰጠ
ንን ሕግ አልጠበቅንም፤ [11]መላው እስራ
ኤል አንተን ባለመታዘዝ ሕግህን ተላልፎ
አል፤ ዘወርም ብሎአል፡፡

“በአንተ ላይ ኀጢአትን ስለ ሠራን፣ በእግ
ዚአብሔር አገልጋይ በሙሴ ሕግ የተጻፈው
መሓላና ርግማን ፈሰሰብን፡፡ [12]ታላቅ ጥፋት
በእኛ ላይ በማምጣት፣ በእኛና በገዦቻችን
ላይ የተነገረውን ቃል ፈጸምህብን፤ በኢየ
ሩሳሌም ላይ የተደረገውን የሚያህል ከሰ
ማይ በታች ከቶ የለም፡፡

[13]በሙሴም ሕግ እንደ ተጻፈው፣ ይህ
ሁሉ ጥፋት በእኛ ላይ ደረሰ፤ ሆኖም ከኀጢ
አታችን በመመለስና እውነትህን በመከተል
ከአምላካችን *ከእግዚአብሔር* ምሕረትን አል
ፈለግንም [14]አምላካችን *እግዚአብሔር* በሚ
ያደርገው ሁሉ ጻድቅ ነውና፣ በእኛ ላይ
እግዚአብሔር ጥፋት ከማምጣት አልተመ
ለሰም፤ እኛም አልታዘዝነውም፡፡

[15]“አሁንም ሕዝብህን ከግብፅ ምድር በብ
ርቱ እጅ ያወጣህ፣ እስከዚህም ቀን ድረስ
ስምህ እንዲታወቅ ያደረግህ፣ ጌታ አምላካችን
ሆይ፤ እኛ ኀጢአትን ሠርተናል፤ አንተንም
በድለናል፡፡ [16]ጌታ ሆይ፤ ቀድሞ እንዳደረ
ግኸው የጽድቅ ሥራህ ሁሉ፣ ከከተማህ ከኢ
የሩሳሌም፣ ከቅዱሱም ተራራህ ቍጣህን
መልስ፤ በእኛ ኀጢአትና በአባቶቻችን
በደል ምክንያት ኢየሩሳሌምና ሕዝብህ በዙ
ሪያችን ባሉት ዘንድ መሣለቂያ ሆነዋል፡፡

[17]“አሁንም አምላካችን ሆይ፤ የአገልጋይ
ህን ጸሎትና ልመና ስማ፡፡ ጌታ ሆይ፤ ስለ
ስምህ ስትል ፊትህን ወደ ፈረሰው መቅደስ
መልስ፡፡ [18]አምላክ ሆይ፤ ጆሮህን አዘንብለህ
ስማ፤ ዐይንህን ገልጠህ መጥፋታችንንና
ስምህ የተጠራበትን ከተማ ተመልከት፡፡
ልመናችንን የምናቀርበው ስለ ጽድቃችን
ሳይሆን፣ ስለ ታላቅ ምሕረትህ ነው፡፡ [19]ጌታ
ሆይ፤ አድምጥ! ጌታ ሆይ፤ ይቅር በል! ጌታ
ሆይ፤ ስማ! አድርግም፤ ስምህ በከተማ
ህና በሕዝብህ ላይ ተጠርቶአልና አምላኬ
ሆይ፤ ስለ ስምህ ስትል አትዘግይ፡፡”

ሰባው ሱባዔ

[20]እኔም እየተናገርሁና እየጸለይሁ፣ የራ
ሴንና የሕዝቤን የእስራኤልን ኀጢአት እየ
ተናዘዝሁ፣ ስለ ቅዱስ ተራራውም *እግዚ
አብሔር* አምላኬን እየለመንሁ፤ [21]እየጸለይ
ሁም ሳለሁ፣ በመጀመሪያው ራእይ አይቼው
የነበረው ሰው ገብርኤል፣ በሠርክ መሥዋዕት
ጊዜ በፍጥነት እየበረረ ወደ እኔ መጣ፡፡ [22]እር

[#]1 ወይም *አህሱሩስ*
[##]1 ወይም *ከለዳውያን*

8፥24 ዳን7፥25፤ 11፥36
8፥25 ዳን2፥34፤ 11፥21፡23፡26
8፥26 ኢሳ8፥16፤ 29፥11፤ዳን10፥1፡14፤ ራእ10፥4፤22፥10
8፥27 ኢሳ21፥3፤ ዳን2፥48፤4፥19፤10፥8
9፥1 ዕዝ4፥6፤ዳን5፥31
9፥2 2ዜና36፥21፤ኤር 29፥10፤ዘካ1፥12፤7፥5
9፥3 2ሳሙ13፥19፤ 2ዜና20፥3፤ነህ1፥4፤ ኤር 29፥12፤ ዳን10፥12፤ዮና3፥6
9፥4 ዘዳ7፥9፡21፤ 1ነገ8፥23፡30
9፥5 ቍ11፤ መዝ 106፥6፤ ኢሳ53፥6፤ኤር8፥14፤ ሰቆ1፥20፤ 3፥42፤
9፥6 2ነገ18፥12፤ 2ዜና29፥6፤36፥16፤ ኤር44፥5፤ያዕ5፥10፤ ራእ10፥7
9፥7 ዘዳ4፥27፤7፥3፤ ዕዝ 9፥7፡15፤ መዝ44፥15፤ኢሳ42፥6፤ ኤር3፥25፤24፥9፤ ሕዝ39፥23-24፤አሞ9፥9
9፥8 ነህ9፥33፤ ኤር14፥20፤ሕዝ16፥63
9፥9 ዘፀ34፥7፤ 2ሳሙ24፥14፤ነህ9፥17፤ ኤር14፥7፤42፥12
9፥10 2ነገ17፥13-15፤ 18፥12፤ራእ10፥7
9፥11 ዘዳ11፥26፤ 13፥15፤28፥15፤ 2ነገ 17፥23፤ 22፥16፤ኢሳ1፥4-6፤ ኤር2፥29፤8፥5-10
9፥12 ኢሳ44፥26፤ ኤር30፥7፤44፥2፡6፡23፤ ሕዝ5፥9፤ዳን12፥1፤ ኢል2፥2፤ዘካ1፥6፤7፥12
9፥13 ዘዳ4፥29፤ኢሳ 9፥13፤31፥1፤ኤር2፥30
9፥14 ዘፍ18፥25፤ 2ዜና12፥6፤ነህ9፥33፤ ኤር12፥1፤18፥8፤ 32፥23፤40፥3፤44፥27
9፥15 ዘፀ3፥20፤ ነህ9፥10፤ኤር32፥21
9፥16 ዘፀ15፥17፤ መሳ5፥11፤መዝ31፥1፤ 39፥8፤48፥1፤85፥3፤ ኢሳ5፥25፤ኤር32፥32፤ ሕዝ5፥14
9፥17 ዘኍ6፥24-26፤ መዝ80፥19
9፥18 ዘዳ28፥10፤ መዝ 5፥1፤80፥14፤116፥1፤ ኢሳ37፥17፤ኤር7፥10-12፤ 25፥29፤ሉቃ18፥13
9፥19 1ሳሙ12፥22፤ መዝ44፥23
9፥20 ቍ3፤ዕዝ10፥1፤ መዝ145፥18፤ኢሳ58፥9
9፥21 ዘፀ29፥39፤ ዳን8፥16፤ሉቃ1፥19

ሱም እንዲህ ብሎ አስረዳኝ፤ “ዳንኤል ሆይ፤
አሁን ጥበብንና ማስተዋልን ልሰጥህ መጥ
ቻለሁ። [23]አንተ እጅግ የተወደድህ ስለሆንህ፣
ገና መጸለይ ስትጀምር መልስ ተሰጥቶአል፤
እኔም ይህን ልነግርህ መጣሁ። ስለዚህ መልእ
ክቱን ልብ በል፤ ራእዩንም አስተውል።
[24]“ዐመፃን ለማስቆም፣ ኀጢአትን ለማስ
ወገድ፣[የ] በደልን ለማስተሰረይ፣ ዘላለማዊ
ጽድቅን ለማምጣት፣ ራእይንና ትንቢትን
ለማተምና፣ እጅግ ቅዱስ የሆነውን[ደ] ለመቀ
ባት ስለ ሕዝብህና ስለ ተቀደሰችው ከተ
ማህ ሰባ ሱባዔ[ጀ] ታውጇል።
[25]“ይህንን ዕወቅ፤ አስተውለውም፤ ኢየሩሳ
ሌምን ለማደስና ለመጠገን ዐዋጁ[ገ] ከወጣ
በት ጊዜ ጀምሮ፣ ገዥው መሲሕ[ጠ] እስከሚ
መጣበት ጊዜ ድረስ፣ ሰባት ሱባዔና ሥልሳ
ሁለት ሱባዔ ይሆናል። ኢየሩሳሌም ከጐዳ
ናዎቿና ከቅጥሮቿ ጋር ትታደሳለች፤ ይህ
የሚሆነው ግን በመከራ ጊዜ ነው። [26]ከሥ
ልሳ ሁለቱ ሱባዔ በኋላ መሲሑ ይገደላል፤
ምንም አይቀረውም[ጨ]። የሚመጣው አለቃ
ሰዎችም፣ ኢየሩሳሌምንና ቤተ መቅደሱን
ይደመስሳል። ፍጻሜውም እንደ ጐርፍ ይመ
ጣል፤ ጦርነት እስከ መጨረሻው ይቀጥ
ላል፤ ጥፋትም ታውጆአል። [27]አለቃው ከብ
ዙዎች ጋር ለአንድ ሱባዔ[ጰ] ቃል ኪዳኑን
ያጸናል፤ በሱባዔውም እኵሌታ መሥዋዕ
ትና ቍርባን ማቅረብን ያስቀራል። የታ
ወጀው ፍርድ በእርሱ ላይ እስኪፈስ ድረስ፣
ጥፋትን የሚያመጣ የጥፋት ርኵሰት በቤተ
መቅደሱ ውስጥ[ጸ] ያቆማል[ፀ]።

ዳንኤል በራእይ ያየው ሰው

10 የፋርስ ንጉሥ ቂሮስ በነገሠ በሦስ
ተኛው ዓመት፣ ብልጣሶር ለተባለው
ዳንኤል ራእይ ታየው። መልእክቱ እውነት
ነው፤ ስለ ታላቅ ጦርነትም የሚገልጽ ነበረ[ፈ]።
መልእክቱንም ይገነዘብ ዘንድ በራእይ ማስ
ተዋል ተሰጠው።
[2]በዚያን ጊዜ እኔ ዳንኤል ለሦስት ሳም
ንት አለቀስሁ፤ [3]ሦስቱም ሳምንት እስኪፈ
ጸም ድረስ ምርጥ ምግብ አልበላሁም፤ ሥጋም
ሆነ የወይን ጠጅ ወደ አፌ አልገባም፤ ቅባ
ትም አልተቀባሁም።
[4]በመጀመሪያው ወር በሃያ አራተኛው
ቀን፣ በታላቁ በጤግሮስ ወንዝ ዳር ቆሜ፣
[5]ቀና ብዬ ስመለከት፣ በፊቴ በፍታ የለበ
ሰና በወገቡም ላይ ምርጥ የወርቅ ቀበቶ
የታጠቀ አንድ ሰው አየሁ። [6]አካሉ እንደ
ዕንቍ፣ ፊቱ እንደ መብረቅ፣ ዐይኖቹ እን
ደሚንበለበል ፋና፣ ክንዶቹና እግሮቹ
እንደ ጋለ ናስ የሚያብረቀርቁ፣ ድምፁም
እንደ ብዙ ሕዝብ ድምፅ ነበር።

9፥22 ዳን7፥16፤ 10፥14፤አሞ3፥7
9፥23 ኢሳ65፥24፤ ዳን10፥11-12፡19፤ ማቴ24፥15፤ሉቃ1፥28
9፥24 ኢሳ1፥26፤ 53፥10፤56፥1፤ዕብ9፥12
9፥25 1ሳሙ13፥14፤ ዕዝ3፥3፤4፥24፤ 6፥15፤ማቴ1፥17፤ ዮሐ 4፥25
9፥26 መዝ46፥8፤ ኢሳ28፥2፤53፥8፤ 61፥1፤ሕዝ4፥5-6፤ ዳን 11፥10፤ ናሆ1፥8፤ሐጌ2፥23፤ ዘካ4፥14፤ማቴ16፥21
9፥27 ኢሳ10፥22
10፥1 ዳን1፥7፡21፤ 8፥26
10፥2 ዕዝ9፥4
10፥3 ዳን6፥18
10፥4 ዘፍ2፥14፤ ዳን 12፥5
10፥5 ኤር10፥9፤ ሕዝ9፥2፤ዳን8፥3፤ ራእ 15፥6
10፥6 ዘፀ28፥20፤ ኢዮ41፥19፤ሕዝ1፥7፤ 24፤ማቴ17፥28፥3፤ ራእ1፥15፤19፥12
10፥7 2ነገ6፥17-20፤ ሐሥ9፥7
10፥8 ዘፍ32፥34፤ ኢዮ4፥14፡15፤ ዳን 8፥27፤ዕን3፥16
10፥9 ዳን8፥18፤ ማቴ17፥6
10፥10 ኤር1፥9፤ ራእ1፥17
10፥11 ዘፍ6፥9፤ ሕዝ2፥1፤ዳን9፥23
10፥12 ዘሌ16፥31፤ ኢሳ65፥24፤ዳን9፥3፡ 20፤ማቴ14፥27
10፥13 ቍ21፤ ኢሳ 24፥21፤ ዳን12፥1፤ይሁ1፥9
10፥14 ሕዝ12፥27፤ ዳን2፥28፤8፥26፤ 9፥22፤ዕን2፥3
10፥15 ሕዝ24፥27፤ ሉቃ1፥20
10፥16 ኢሳ6፥7፤ 21፥3፤ኤር1፥9፤ ዳን8፥15-18
10፥17 ዳን4፥19
10፥18 ቍ16፤ ዳን 8፥18
10፥19 ኢሱ1፥9፤ መሳ6፥23፤ኢሳ6፥1-8፤ 35፥4፤ዳን9፥23

[7]ራእዩን ያየሁት እኔ ዳንኤል ብቻ ነበ
ርሁ፤ ከእኔ ጋር የነበሩት ሰዎች አላዩም፤
ነገር ግን ታላቅ ፍርሀት ስለ ወደቀባቸው
ሸሽተው ተደበቁ። [8]ስለዚህ ይህን ታላቅ
ራእይ እያየሁ ብቻዬን ቀረሁ፤ ምንም
ጕልበት አልነበረኝም፤ መልኬ እጅጉን ገረጣ፤
ኀይልም አጣሁ። [9]ከዚያም የቃሉን ድምፅ
ሰማሁ፤ የቃሉንም ድምፅ በሰማሁ ጊዜ፣
በግምባሬ በምድር ላይ ተደፍቼ በከባድ
እንቅልፍ ተዋጥሁ።
[10]እነሆም፣ አንድ እጅ ዳሰሰኝ፤ እየተን
ቀጠቀጥሁም በእጄና በጕልበቴ አቆመኝ፤
[11]እርሱም፣ “እጅግ የተወደድህ ዳንኤል ሆይ፣
አሁን ወዳንተ ተልኬአለሁና፣ የምነግርህን
አስተውል፤ ቀጥ ብለህም ቁም” አለኝ። ይህን
ሲለኝም፣ እየተንቀጠቀጥሁ ተነሥቼ ቆምሁ።
[12]ደግሞም እንዲህ አለኝ፤ “ዳንኤል ሆይ፤
አትፍራ፣ ማስተዋልን ለማግኘትና በአምላክ
ህም ፊት ራስህን ለማዋረድ ከወሰንህበት
ከመጀመሪያው ቀን አንሥቶ ቃልህ ተሰ
ምቶአል፤ እኔም የቃልህን መልስ ይዤ
መጥቻለሁ። [13]ነገር ግን የፋርስ መንግሥት
አለቃ ሃያ አንድ ቀን ተቋቋመኝ፤ ከዋነኞቹ
አለቆች አንዱ የሆነው ሚካኤል ሊረዳኝ
መጣ፤ እኔም በዚያ ከፋርስ ንጉሥ ጋር ተው
ሁት። [14]ራእዩ ሊፈጸም ገና ብዙ ዘመን ስለ
ሚቀረው፣ ወደ ፊት በሕዝብህ ላይ የሚሆነውን
ልገልጽልህ አሁን ወደ አንተ መጥቻለሁ።”
[15]ይህን እየተናገረኝ ሳለ፣ ፊቴን ወደ ምድር
አቀረቀርሁ፤ የምናገረውንም አጣሁ። [16]ከዚ
ያም የሰው ልጅ የሚመስል[ፐ] ከንፈሮቼን
ዳሰሰ፤ እኔም አፌን ከፈትሁ፤ መናገርም
ጀመርሁ፤ በፊቴ የነበረውንም እንዲህ አል
ሁት፤ “ጌታዬ ሆይ፤ ከራእዩ የተነሣ ተሠ
ቃይቻለሁ፤ ኀይልም አጣሁ፤ [17]ጌታዬ ሆይ፤
ጕልበቴ ከዳኝ፤ መተንፈስም አቅቶኛል፣
እኔ አገልጋይህ ከአንተ ጋር መነጋገር እን
ዴት እችላለሁ?”
[18]እንደ ገናም፣ ሰው የሚመስለው ዳሰሰኝ፤
አበረታኝም። [19]እርሱም፣ “እጅግ የተወደ
ድህ ሰው ሆይ፤ አትፍራ፤ ሰላም ለአንተ
ይሁን፤ በርታ፤ ጽና” አለኝ።
እየተናገረኝም ሳለ፣ በረታሁና፣ “ጌታዬ
ሆይ፤ አበርትተኸኛልና ተናገር” አልሁት።

[የ]24 ወይም *ለማስቆም* [ደ]24 ወይም *እጅግ ቅዱስ ቦታ፤ ወይም እጅግ ቅዱስ የሆነውን* [ጀ]24 ወይም *ሳምንታት* እንዲሁም ቍ25 እና 26 [ገ]25 ወይም *ቃል* [ጠ]25 ወይም *የተቀባው* እንዲሁም ቍ26 [ጨ]26 ወይም *ይገደላል፤ ብቻውን ይቀራል፤* ወይም *ይገደላል፤ ምንም አይቀረውም* [ጰ]27 ወይም *ሳምንት* [ጸ]27 ወይም *በላዩ ላይ* [ፀ]27 ወይም *በፈረሰችው ከተማ ላይ የታወጀው ፍርድ እስኪፈስና መጨረሻው እስከሚሆን ጥፋት አምጪው በአጸያፊ ቤተ መቅደስ ጫፍ ላይ ይመጣል*። [ፈ]1 ወይም *እውነትና ከባድ ሸክም ነበር* [ፐ]16 አብዛኛ ዎቹ ማሶሬቲክ የጥንት ቅጆች እንዲሁ ሲሆኑ፣ ከማሶሬ ቴክ አንድ የጥንት ቅጂ፣ የሙት ባሕር ጥቅልሎችና ሰብዓ ሊቃናት ግን *ከዚያም የሰው እጅ የሚመስል ነገር* ይላሉ።

[20]እርሱም እንዲህ አለኝ፤ “ለምን ወደ አንተ
እንደ መጣሁ ታውቃለህ? የፋርስን አለቃ
ለመውጋት በቶሎ እመለሳለሁ፤ እኔም
ስሄድ የግሪክ አለቃ ይመጣል። [21]አስቀ
ድሜ ግን በእውነት መጽሐፍ ውስጥ የተጻ
ፈውን እነግርሃለሁ፤ ከእነዚህ አለቆች ጋር
ለመዋጋት ከአለቃችሁ ከሚካኤል በስተቀር
የሚረዳኝ የለም።

11 እኔም፣ ሜዶናዊው ዳርዮስ በነገሠ
በመጀመሪያው ዓመት፣ እርሱን ለማ
ገዝና ለማበረታታት በአጠገቡ ቆሜ ነበር።

የሰሜንና የደቡብ ነገሥታት

[2]“አሁንም እውነቱን እነግርሃለሁ፤ እነሆ፣
ሦስት ሌሎች ነገሥታት በፋርስ ይነሣሉ፤
አራተኛውም ከሌሎቹ ሁሉ ይልቅ እጅግ
ባለጠጋ ይሆናል። በባለጠግነቱም እጅግ
በበረታ ጊዜ፣ ሌላውን ሁሉ አሳድሞ በግ
ሪክ መንግሥት ላይ ያስነሣል። [3]ከዚያም
በታላቅ ኀይል የሚገዛና የወደደውንም
ሁሉ የሚያደርግ ኀያል ንጉሥ ይነሣል።
[4]በኀይል እየገነነ ሳለም፣ መንግሥቱ ይፈር
ሳል፤ ወደ አራቱ የሰማይ ነፋሳትም ይከፋ
ፈላል። መንግሥቱ ተወስዶ ለሌሎች ስለ
ሚሰጥ፣ ለዘሩ አይተላለፍም፤ ኀይሉም እንደ
መጀመሪያው አይሆንም።
[5]“የደቡቡ ንጉሥ ይበረታል፤ ነገር ግን
ከጦር አዛዦቹ አንዱ ከእርሱ የበለጠ የበ
ረታ ይሆናል፤ ግዛቱም ታላቅ ይሆናል።
[6]ከጥቂት ዓመታት በኋላም አንድነት ይፈ
ጥራሉ። የደቡቡ ንጉሥ ሴት ልጅ ስምምነት
ለማድረግ ወደ ሰሜኑ ንጉሥ ትሄዳለች፤ ነገር
ግን ኀይሏን ይዛ መቈየት አትችልም፤ እር
ሱም ሆነ የእርሱ ኀይል[ሀ] አይጸናም። በእነ
ዚያ ቀናት እርሷ ከቤተ መንግሥት አጃ
ቢዎቿ፣ ከአባቷና[ለ] ከደጋፊዎቿ ጋር ዐልፋ
ትሰጣለች።
[7]“ከዘመዶቿ አንዱ ስፍራዋን ሊይዝ ይነ
ሣል፤ የሰሜንን ንጉሥ ሰራዊት ይወጋል፤
ምሽጎቹንም ጥሶ ይገባል፤ ከእነርሱም ጋር
ተዋግቶ ድል ያደርጋል። [8]አማልክታቸውን፣
የብረት ምስሎቻቸውን፣ ከብርና ከወርቅ
የተሠሩ የከበሩ ዕቃዎቻቸውን ይማርካል፤
ወደ ግብፅም ይወስዳል። ለጥቂት ዓመታ
ትም ከሰሜኑ ንጉሥ ጋር ከመዋጋት ይቈጠ
ባል። [9]የሰሜኑም ንጉሥ፣ የደቡቡን ንጉሥ
ግዛት ይወራል፤ ነገር ግን አፈግፍጎ ወደ
ገዛ አገሩ ይመለሳል። [10]ወንዶች ልጆቹም
ለጦርነት ይዘጋጃሉ፤ እስከ ጠላት ምሽግ
ደርሶ የሚዋጋና ሊቋቋሙት እንደማይቻል
ጐርፍ የሚጠራርግ ታላቅ ሰራዊት ያሰባስ
ባሉ።

10፥20 ዳን8፥21፤ 11፥2
10፥21 ቀኑ13፤ ዳን 11፥2፤ይሁ1፥9
11፥1 ዳን5፥31
11፥2 ዳን10፥20፡21
11፥3 ዳን8፥4፡21
11፥4 ዳን7፥2፤ 8፥22፤ኤር42፥10
11፥7 ቀኑ6
11፥8 ኢሳ37፥19፤ 46፥1-2፤ኤር43፥12፤ ዳን9፥26
11፥10 ኢሳ8፥8፤ ኤር46፥8፤ዳን9፥26
11፥11 ዳን8፥7-8
11፥15 ሕዝ 4፥2
11፥16 ኢሱ1፥5፤ ዳን8፥4፡7፡9
11፥17 መዝ20፥4፤ ኢሳ66፥19፤ ኤር25፥22፤ ሆሴ12፥14
11፥19 መዝ27፥2፤ 37፥36፤46፥2፤ ሕዝ 26፥21
11፥20 ኢሳ60፥17
11፥21 ዳን4፥17፤ 8፥25
11፥22 ኢሳ28፥15፤ ዳን8፥10-11
11፥23 ዳን8፥25
11፥24 ነህ9፥25

[11]“ከዚያም የደቡቡ ንጉሥ በቍጣ ወጥቶ
የሰሜኑን ንጉሥ ይወጋል። የሰሜኑ ንጉሥ
ታላቅ ሰራዊት ቢያሰባስብም ይሸነፋል።
[12]የደቡቡ ንጉሥ ብዙ ሰራዊት በሚማርክ
በት ጊዜ ልቡ በትዕቢት ይሞላል፤ በብዙ
ሺህ የሚቈጠሩ ሰዎችንም ይገድላል፤ ነገር
ግን በድል አድራጊነቱ አይጸናም።
[13]የሰሜን ንጉሥ ከመጀመሪያው የሚበ
ልጥ ታላቅ ሰራዊት ያሰባስባል፤ ከብዙ ዓመ
ትም በኋላ በትጥቅ እጅግ ከተደራጀ ታላቅ
ሰራዊት ጋር ተመልሶ ይመጣል።
[14]“በዚያም ዘመን ብዙዎች በደቡብ
ንጉሥ ላይ ይነሣሉ፤ ራእዩ ይፈጸም ዘንድ፣
ከሕዝብህ መካከል ዐመፀኛ የሆኑ ሰዎች
ይነሣሉ፤ ነገር ግን አይሳካላቸውም። [15]የሰሜ
ኑም ንጉሥ መጥቶ የዐፈር ድልድል ይክ
ባል፤ የተመሸገችውንም ከተማ ይይዛል።
የደቡቡ ሰራዊትም ለመቋቋም ኀይል ያጣል፤
የተመረጡት ተዋጊዎቻቸው እንኳ ጸንተው
መዋጋት አይችሉም። [16]ወራሪው ደስ ያሰ
ኘውን ያደርጋል፤ ማንም ሊቋቋመው አይ
ችልም። በመልካሚቱ ምድር ላይ ይገዛል፤
እርሷን ለማጥፋትም ኀይል ይኖረዋል።
[17]በመንግሥቱ ያለውን ሰራዊት ሁሉ ይዞ
ለመምጣት ይወስናል፤ ከደቡብም ንጉሥ
ጋር ይስማማል፤ ይህንም መንግሥት ለመ
ጣል ሴት ልጁን ይድርለታል፤ ይሁን
እንጂ ዕቅዱ[ሐ] አይሳካለትም፤ ያሰበውም ነገር
አይጠቅመውም። [18]ከዚህም በኋላ በባሕር
ጠረፍ ወዳሉት አገሮች ፊቱን በመመለስ
ብዙዎቹን ይይዛል፤ ነገር ግን አንድ አዛዥ
ትዕቢቱን ያከሽፍበታል፤ በራሱም ላይ ይመ
ልስበታል። [19]በገዛ አገሩ ወዳሉት ምሽጎችም
ፊቱን ይመልሳል፤ ነገር ግን ተሰናክሎ ይወ
ድቃል፤ ዳግምም አይታይም።
[20]“በእርሱ ቦታ የሚተካውም የመንግሥቱን
ክብር ለማስጠበቅ ግብር አስገባሪ ይልካል፤
ይሁን እንጂ በቍጣ ወይም በጦርነት ሳይ
ሆን በጥቂት ዓመታት ውስጥ ይገደላል።
[21]“በእርሱም ፋንታ የተናቀ ሰው ይነግ
ሣል፤ ንጉሣዊ ክብርም አይሰጠውም፤ ሕዝቡ
በሰላም ተቀምጦ ሳለ በተንኰል መንግሥ
ቱን ይይዛል። [22]ከፊቱ የሚቆመውን ታላቅ
ሰራዊት፣ የቃል ኪዳኑንም አለቃ ሳይቀር
ይደመስሳል። [23]ከእርሱ ጋር ስምምነት ከተ
ደረገ በኋላ የማታለል ሥራውን ይሠራል፤
ከጥቂት ሰዎች ጋር ለሥልጣን ይበቃል።
[24]የበለጸጉትን ክፍለ አገሮች በሰላም ሳሉ
በድንገት ይወርራቸዋል፤ አባቶቹም ሆኑ
አያቶቹ ያላደረጉትን ነገር ያደርጋል፤ ይከና

[ሀ]6 ወይም *ዘሩ*
[ለ]6 ወይም *ከልጇና* (ቫልጌትንና ሱርስትን ይመ)
[ሐ]17 ወይም *እርሷ*

ወንለታልም፤ ብዝበዛውን፣ ምርኮውንና የተ
ገኘውን ሀብት ሁሉ ለተከታዮቹ ያካፍላ
ቸዋል፤ ምሽጎችን ለመጣል ያሤራል፤ ይህን
የሚያደርገውም ለጥቂት ጊዜ ብቻ ነው።
25“ታላቅ ሰራዊት አደራጅቶ ኀይሉንና
ብርታቱን በደቡብ ንጉሥ ላይ ያነሣሣል፤
የደቡብ ንጉሥም ቍጥሩ እጅግ ብዙ የሆነ
ኀያል ሰራዊት ይዞ ጦርነትን ያውጃል፤
ነገር ግን ከተዶለተበት ሤራ የተነሣ መቋቋም
አይችልም። 26ከንጉሥ ማዕድ አብረውት
ሲበሉ የነበሩት ሊያጠፉት ያሤራሉ፤ ሰራ
ዊቱም ይደመሰሳል፤ ብዙዎቹም በጦርነት
ይወድቃሉ። 27ልባቸው ወደ ክፋት ያዘነበ
ለው ሁለቱ ነገሥታት፣ በአንድ ገበታ
አብረው ይቀመጣሉ፤ እርስ በርሳቸውም
ሐሰትን ይነጋገራሉ፤ ነገር ግን የተወሰነው
ጊዜ ገና ስለ ሆነ አይከናወንላቸውም። 28የሰ
ሜን ንጉሥ ብዙ ሀብት ይዞ ወደ ገዛ አገሩ
ይመለሳል፤ ነገር ግን ልቡ በተቀደሰው ኪዳን
ላይ ይነሣሣል፤ ክፉ ነገርም ያደርግበታል፤
ከዚያም ወደ ገዛ አገሩ ይመለሳል።
29“በተወሰነው ጊዜ ደቡቡን እንደ ገና
ይወራል፤ በዚህ ጊዜ ግን ውጤቱ ከበፊቱ
የተለየ ይሆናል። 30የኪቲም[መ] መርከቦች
ይቃወሙታል፤ ልቡም ይሸበራል። ወደ ኋላም
ይመለሳል፤ ቍጣውን በተቀደሰው ኪዳን
ላይ ያወርዳል፤ ተመልሶም የተቀደሰውን
ኪዳን የተውትን ይንከባከባል።
31“የጦር ሰራዊቶቹም ቤተ መቅደሱንና
ቅጥሩን ያረክሳሉ፤ የዘወትሩንም መሥዋዕት
ያስቀራሉ፤ በዚያም ጥፋትን የሚያመጣ
ውን የጥፋት ርኵሰት ይተክላሉ፤ 32ኪዳ
ኑን የሚተላለፉትን በማታለል ያስታል፤
አምላካቸውን የሚያውቁ ሕዝብ ግን ጸንተው
ይቃወሙታል፤ እርምጃም ይወስዳሉ።
33“ለጊዜው በሰይፍ ቢወድቁም፣ ቢቃ
ጠሉም፣ ቢማረኩና ቢዘረፉም፣ ጥበበኛ
የሆኑ ሰዎች ብዙዎችን ያስተምራሉ። 34በሚ
ወድቁበት ጊዜ መጠነኛ ርዳታ ያገኛሉ፤
እውነተኛ ያልሆኑ ብዙ ሰዎችም ይተባበሯቸ
ዋል። 35ጥበበኛ ከሆኑ ሰዎች አንዳንዶቹ ይሰ
ናከላሉ፤ ይህም እስከ ፍጻሜ ዘመን ድረስ
የጠሩ፣ የነጠሩና እንከን የሌለባቸው ይሆኑ
ዘንድ ነው፤ የተወሰነው ጊዜ ገና አልደረሰምና።

ራሱን ከፍ ከፍ የሚያደርግ ንጉሥ

36“ንጉሡ ደስ እንዳለው ያደርጋል፤ ከአማል
ክት ሁሉ በላይ ራሱን እጅግ ከፍ በማድረግ
በአማልክት አምላክ ላይ ተሰምቶ የማይታወቅ
የስድብ ቃል ይናገራል፤ የቍጣውም ዘመን
እስኪፈጸም ድረስ ይሳካለታል፤ የተወሰነው
ነገር ሁሉ መሆን አለበትና። 37ሴቶች ለሚ
ወዱትም ሆነ ለአባቶቹ አማልክት ክብ
ርን አይሰጥም፤ ማንኛውንም አምላክ አያ
ከብርም፤ ነገር ግን ራሱን ከእነዚህ ሁሉ
በላይ ከፍ ከፍ ያደርጋል። 38በእነርሱም
ምትክ የምሽጎችን አምላክ ያከብራል፤ አባ
ቶች የማያውቁትን አምላክ በወርቅ፣
በብር፣ በከበሩ ድንጋዮችና በውድ ስጦ
ታዎች ያከብራል። 39በባዕድ አምላክ ርዳታ
ጽኑ ምሽጎችን ይወጋል፤ ለእርሱ የሚገዙ
ትን በእጅጉ ያከብራቸዋል፤ በብዙ ሕዝብ
ላይ ገዦች ያደርጋቸዋል፤ ምድሩንም በዋጋ
ያከፋፍላቸዋል።
40“በመጨረሻው ዘመን የደቡብ ንጉሥ
ጦርነት ያውጅበታል፤ የሰሜን ንጉሥም
በፈረሰኞችና በሠረገሎች፣ በብዙ መርከቦ
ችም እንደ ማዕበል ይመጣበታል፤ ብዙ አገ
ሮችን ይወራል፤ እንደ ጐርፍም እየጠራ
ረገ በመካከላቸው ያልፋል። 41መልካሚቱ
ንም ምድር ይወራል፤ ብዙ አገሮች በእጁ
ይወድቃሉ፤ ኤዶም፣ ሞዓብና የአሞን መሪ
ዎች ግን ከእጁ ያመልጣሉ። 42ሥልጣኑን
በብዙ አገሮች ላይ ያንሰራፋል፤ ግብፅም
አታመልጥም። 43የወርቅና የብር ክምችትን፣
እንዲሁም የግብፅን ሀብት ሁሉ በቍጥጥሩ
ሥር ያደርጋል፤ የሊቢያና የኢትዮጵያ[ሠ]
ሰዎችም ይገዙለታል። 44ነገር ግን ከምሥራ
ቅና ከሰሜን የሚመጣ ወሬ ያስደነግጠዋል፤
ብዙዎችንም ለማጥፋትና ለመደምሰስ በታ
ላቅ ቁጣ ይወጣል። 45ንጉሣዊ ድንኳኖቹን
በባሕሮች መካከል[ረ] ውብ በሆነው ቅዱስ
ተራራ ላይ ይተክላል፤ ይሁን እንጂ ወደ
ፍጻሜው ይመጣል፤ ማንም አይረዳውም።

የመጨረሻ ዘመን

12 “በዚያን ዘመን ስለ ሕዝብህ የሚቈ
መው ታላቁ አለቃ ሚካኤል ይነ
ሣል። መንግሥታት ከተመሠረቱበት ጊዜ
ጀምሮ እስከዚያ ዘመን ድረስ ታይቶ የማ
ይታወቅ ታላቅ የመከራ ጊዜ ይሆናል።
ነገር ግን በዚያን ጊዜ ስማቸው በመጽሐፉ
ተጽፎ የተገኘው ሕዝብህ ሁሉ ይድናሉ።
2በምድር ዐፈር ውስጥ ካንቀላፉት ብዙዎች
ይነቃሉ፤ አንዳንዶቹ ለዘላለም ሕይወት፣
ሌሎቹም ለውርደትና ለዘላለም ጉስቍልና
ይነሣሉ። 3ጥበበኞች[ሰ] እንደ ሰማይ ጸዳል፣
ብዙዎችንም ወደ ጽድቅ የሚመልሱ እንደ
ከዋክብት ለዘላለም ይደምቃሉ። 4ዳንኤል
ሆይ፤ አንተ ግን፣ እስከ ፍጻሜው ዘመን
ድረስ የመጽሐፉን ቃል ዝጋ፤ አትመውም።
ብዙዎች ወዲያ ወዲህ ይራወጣሉ፤ ዕውቀ

11፥27 መዝ12፥2፤ 64፥6፤ ኤር9፥5፤ዕን 2፥3
11፥30 ዘፍ10፥4፤ 1ሳሙ17፥32፤ ኢዮ 15፥13
11፥31 ኤር19፥4፤ ዳን8፥11-13፤9፥27፤ ሆሴ3፥4፤ማቴ24፥15፤ ማር 13፥14
11፥32 ሚክ5፥7-9
11፥33 ዳን12፥3፤ ሚል2፥7፤ማቴ24፥9፤ ዮሐ16፥2፤ ዕብ11፥32-38
11፥34 ማቴ7፥15፤ ሮሜ16፥18
11፥35 ኢዮ28፥1፤ መዝ78፥38፤ ኢሳ48፥10፤ዳን12፥10፤ ዘካ13፥9፤ዮሐ15፥2
11፥36 ዘዳ10፥17፤ ኢሳ10፥25፤14፥13-14፤ 26፥20፤ሕዝ35፥13፤ ዳን7፥25፤8፥11-12፡ 24፡25፤2ተሰ2፥4፤ ይሁ1፥16፤ ራእ13፥5-6
11፥40 ኢሳ5፥28፤ 8፥7፤21፥1፤ሕዝ38፥4
11፥41 ኢሳ11፥14፤ ኤር48፥47፤ ሕዝ20፥6፤ሚል3፥12
11፥43 2ዜና12፥3፤ ሕዝ 30፥4፤ናሆ3፥9
11፥45 ኢሳ2፥2፡4፤ ዳን8፥9
12፥1 ዘፀ32፥32፤ መዝ56፥8፤ኤር17፥13፤ 30፥7፤ዳን9፥12፤ 10፥13፤ማቴ24፥21፤ ማር13፥19፤ ሉቃ10፥20፤ ይሁ1፥9፤ራእ16፥18
12፥2 ኢሳ26፥19፤ ማቴ25፥46፤ዮሐ11፥24
12፥3 ምሳ4፥18፤ ኢሳ6፥7፤ዳን11፥33፤ ማቴ13፥43፤ዮሐ5፥35፤ 1ቆሮ15፥42፤ፊል2፥15
12፥4 ቀኍ9፡13፤ ኢሳ8፥16፤ኤር5፥1፤ ራእ22፥10

[መ]30 ወይም *የምዕራብ ባሕር ዳር አገሮች*
[ሠ]43 ወይም *የኑብያ ወይም የኩሽ*
[ረ]45 ወይም *በባሕርና ውብ....መካከል*
[ሰ]3 ወይም *ጥበብን የሚገልጡ*

ትም ይበዛል።
[5]እኔም ዳንኤል ተመለከትሁ፤ እነሆ ከፊት
ለፊቴ ሌሎች ሁለት ቆመው ነበር፤ አንዱ
ከወንዙ በዚህኛው ዳር፣ ሌላው ደግሞ ከወ
ንዙ በዚያኛው ዳር። [6]ከእነርሱም አንዱ፣
ከወንዙ ውሃ በላይ የነበረውንና በፍታ
የለበሰውን ሰው፣ “እነዚህ አስደናቂ ነገ
ሮች ሊፈጸሙ ምን ያህል ጊዜ ይቀራል?”
አለው።
[7]ከወንዙ ውሃ በላይ የነበረው በፍታ የለ
በሰው ሰው፣ ቀኝ እጁንና ግራ እጁን ወደ
ሰማይ አንሥቶ፣ “ለዘመን፣ ለዘመናት፣
ለዘመንም እኩሌታ[ሸ] ይሆናል፤ የተቀደሰው
ሕዝብ ኀይል መሰበር ሲያከትም፣ እነዚህ
ሁሉ ነገሮች ይፈጸማሉ” ብሎ ለዘላለም
በሚኖረው በእርሱ ሲምል ሰማሁ።
[8]እኔም ሰማሁ፤ ነገር ግን አላስተዋልሁ
ትም፤ ስለዚህ፣ ጌታዬ ሆይ፤ የዚህ ሁሉ
ፍጻሜ ምንድነው?” ብዬ ጠየቅሁ።
[9]እርሱም እንዲህ አለኝ፤ “ዳንኤል ሆይ፤
ቃሉ እስከ ፍጻሜው ዘመን ድረስ የተዘ
ጋና የታተመ ስለ ሆነ ሂድ፤ [10]ብዙዎች ይነ
ጻሉ፤ ይጠራሉ፤ እንከን አልባም ይሆናሉ፤
ክፉዎች ግን በክፋታቸው ይጸናሉ፤ ከክ
ፉዎች አንዳቸውም አያስተውሉም፤ ጠቢ
ባን ግን ያስተውላሉ።
[11]“የዘወትሩ መሥዋዕት ከተቋረጠበትና
ጥፋትን የሚያመጣው የጥፋት ርኵሰት
ከተተከለበት ጊዜ ጀምሮ አንድ ሺህ ሁለት
መቶ ዘጠና ቀን ይሆናል። [12]የሚታገሥና
እስከ አንድ ሺህ ሦስት መቶ ሠላሳ አም
ስት ቀን ፍጻሜ የሚደርስ የተባረከ ነው።
[13]“አንተ ግን እስከ ፍጻሜው ድረስ ሂድ፤
ታርፋለህ፤ በቀኖቹ መጨረሻም ተነሥተህ
የተመደበልህን ርስት ትቀበላለህ።”

12፥5 ዳን10፥4
12፥6 ዳን8፥13፤ ሕዝ 9፥2
12፥7 ዘፍ14፥22፤ ዳን6፥26፤7፥25፤ 8፥24፤ሉቃ21፥24፤ ራእ10፥5-6፤7፤11፥2
12፥9 ቀ-4፤ ኢሳ 29፥11
12፥10 ኢሳ1፥25፤ 32፥7፤ዳን11፥35፤ ሆሴ14፥9፤ ራእ 22፥11
12፥11 ዘፀ29፥38፤ ዳን8፥11፤9፥27፤ ማቴ24፥15፤ ማር13፥14፤ራእ11፥2
12፥12 ኢሳ30፥18፤ ሕዝ4፥5-6፤ ዳን8፥14
12፥13 ቀ-4፤ መዝ16፥5፤ኢሳ57፥2፤ ማቴ 10፥22፤ ያዕ1፥12፤ራእ14፥13

[ሸ]7 ወይም *ለዓመት፣ ለሁለት ዓመታት፣ ለዓመትም እኩሌታ*